HALDEN KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

Årsrapport 2021

NØKKELTALL

	2021	2020	2019	2018	2017
Nøkkeltall fra driftsregnskapet:					
Premieinntekter	202 298	129 302	152 215	139 009	118 529
Utbetalte pensjoner	83 148	75 354	73 758	67 750	64 318
Forsikringstekniske avsetninger	139 786	-67 811	93 478	76 033	89 248
Driftskostnader	13 242	12 352	7 166	8 308	7 777
Årsresultat	13 245	15 654	18 483	16 817	998
Renteresultat	78 919	65 421	39 689	29 872	64 021
Risikoresultat	5 056	-885	9 585	18 943	-12 855
Disponert til/fra tilleggsavsetninger	78 871	20 000	5 000	5 105	20 000
Disponert til/fra RUF	2 576	47	35	35	-11 250
Nøkkeltall fra balansen:					
Egenkapital	224 322	209 353	191 908	171 727	154 125
Premiereserve	1 863 323	1 723 527	1 791 349	1 697 871	1 621 837
Tilleggsavsetninger	143 871	65 000	45 000	40 000	34 895
Kursreguleringsfond	648 516	516 918	430 567	277 754	325 082
Premiefond	311 960	320 155	123 081	84 518	44 098
Risikoutjevningsfond	3 443	867	820	785	750
Forvaltningskapital	3 201 781	2 842 586	2 588 826	2 279 326	2 186 246
Forholdstall:					
Driftskostnader i % av forvaltningskapital	0,41 %	0,43 %	0,28 %	0,36 %	0,36 %
Avkastning:					
Bokført avkastning	5,44 %	5,78 %	4,45 %	4,61 %	6,15 %
Verdijustert avkastning	9,36 %	8,28 %	11,03 %	1,61 %	8,21 %
Solvensmarginalkapital	297 979	241 420	214 659	191 404	171 948
Solvensakapitaldekning	162 %	137 %	139 %	145 %	N/A
Pensjonister:					
Alderspensjon	1 114	1 055	1 133	1 070	960
Ektefellepensjon	135	132	145	144	146
Barnepensjon	8	8	3	3	6
Uførepensjon	347	353	377	370	368
Sum pensjonister	1 604	1 548	1 658	1 587	1 480
Medlemmer:					
Aktive medlemmer	2 444	2 129	2 127	2 067	2 190
Oppsatte medlemmer	3 986	3 786	3 465	3 254	2 815
Aktive/oppsatte i alt	6 430	5 915	5 592	5 321	5 005

FOTO: CONTENTVIDEO

Nøkkeltall 2
Innledning 4
Styret 4
Administrasjon 5
Kapitalforvaltning 5
Ansvarlige investeringer 8
Finansiell risikostyring og soliditet 8
Utlån 10
Medlemsbestand 10
Premieinntekter 11
Forsikringsteknisk oppgjør 11
Internkontroll 12
Rettvisende bilde 12
Framtidsutsikter 12

Årsberetning 13
Resultatregnskap 14
Balanseregnskap 15
Noter 16
Aktuarberetning 32
Revisjonsberetning 33

ÅRSBERETNING 2021

Halden kommunale pensjonskasse (HKP) ble opprettet i 1920 av Halden kommune. Pensjonskassen driver sin virksomhet i lokaler i Kongens Brygge 3 i Halden (Tollboden).

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet med egen regnskapsføring. Virksomheten er forankret i det samme lov- og forskriftsverk som gjelder for finans- og forsikringsbransjen for øvrig. Styret er pensjonskassens øverste organ. Pensjonskassens midler holdes atskilt fra kommunens midler, og pensjonskassens formue eller inntekt kan ikke disponeres av forsikringstakerne.

Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmer og andre pensjonsberettigede i henhold til bestemmelsene i sentral generell særavtale om pensjonsordninger (SGS 2020) som forhandlingspartene i kommunal sektor opprettet med virkning fra 1.1.2020. Målsetningen er at medlemsforetakene og deres arbeidstakere og pensjonister skal oppleve Halden kommunale pensjonskasse som den beste leverandøren av offentlig tjenestepensjon. Dette oppnås gjennom god kapitalforvaltning, god medlemsservice, lokal tilstedeværelse og effektiv administrasjon. Pensjonsforpliktelsene skal finansieres på en slik måte at arbeidsgivers tilskudd til pensjonsordningen over tid blir lavest mulig.

INNLEDNING

Kommunal tjenestepensjon er et homogent produkt i den betydning at det ikke har noe å si for medlemmets utbetaling om pensjonen forvaltes i en pensjonskasse eller i et livselskap. Likevel er markedet preget av sterk konkurranse mellom disse to organisasjonsformene. Konkurransen går i hovedsak på avkastning; den leverandøren som har høyest avkastning kan levere det pensjonsproduktet med lavest pris. Det er derfor veldig viktig for Halden kommunale pensjonskasse å ha gode resultater innenfor kapitalforvaltningsområdet.

HKP jobber konkret med mål om at det enkelte medlem skal oppleve best mulig tilgjengelighet og best mulig service i møte med pensjonskassen. 2021 var preget av koronapandemien. De ansatte har lagt ned en betydelig innsats i møte med medlemmene under forhold med delvis nedstengning av pensjonskassens kontorer, og har vist stor evne til fleksibilitet og tilpasningsevne under pandemien.

Avkastningen på 9,4 % er svært konkurransedyktig sammenlignet med andre pensjonskasser og særlig sammenlignet med livselskaper vi konkurrerer mot. Resultatene både i fjor, men også over tid, posisjonerer Halden kommunale pensjonskasse helt i tet som en meget konkurransedyktig pensjonsordning sammenlignet med andre leverandører av offentlig tjenestepensjon.

HKP har gjennom mange år bygget opp og gradvis styrket soliditeten i pensjonskassen. Soliditeten har vært viktig for at pensjonskassen har kunnet investere som den har gjort og for de resultatene den nå leverer. En sterk buffer gjør at pensjonsmidlene kan investeres med en høy andel aksjer og eiendom, og det gir gode resultater sammenlignet med konkurrenter med svakere bufferkapital.

Halden kommunale pensjonskasse prioriterer langsiktig verdiskaping og forutsigbarhet og det vises tydelig i resultatene for 2021.

I desember 2021 ble det vedtatt at et nytt bufferfond skal erstatte kursreguleringsfondet og tilleggsavsetninger i kommunale pensjonsordninger fra 1. januar 2022.
I tillegg blir det åpnet for å overføre fra bufferfondet til premiefond når det er behov for det, uavhengig av når midlene ble tilført bufferfondet. Det betyr at det blir mindre viktig å fordele årets resultat mellom premiefond og tilleggsavsetninger enn det var tidligere, fordi en overføring til tilleggsavsetninger ikke kunne gjøres om i senere år.

Premiefondet til medlemsforetakene i Halden kommunale pensjonskasse er på 312 millioner kroner ved utgangen av 2021. Det betyr at medlemsforetakene har mye tilgjengelige midler til å dekke framtidig premie. Styret har derfor besluttet å tildele hele avkastningsresultat i 2021 på 78,9 millioner kroner til tilleggsavsetninger. Det øker pensjonskassens soliditet vesentlig, og siden tilleggsavsetninger blir konvertert til bufferfond fra og med 1. januar 2022 vil midlene fortsatt være tilgjengelige for overføring til premiefond dersom medlemsforetakene skulle trenge det i årene som kommer.

STYRET

Pensjonskassen ledes av et styre på fem medlemmer med personlige varamedlemmer. Tre medlemmer er oppnevnt av kommunestyret, hvorav en er uavhengig av pensjonsordningen, og to medlemmer er valgt blant pensjonskassens medlemmer (utpekt av arbeidstakerorganisasjonene i henhold til hovedavtalen i kommunal sektor).

Styrets sammensetning ved utgangen av 2021 var slik:
1. Otto Gøperød (leder)
2. Elin Cathrine Hagen (nestleder)
3. Paul Kristiansen
4. Sara Bruvoll
5. Espen Sørås

Personlige vararepresentanter for medlemmene er:
1. Endré Stephensen
2. Erlend Sand Aas
3. Helge B. Bangsmoen
4. Sidsel Marie Schade
5. Annveig Lydia Stene

Styret i Halden kommunale pensjonskasse oppnevnes og velges for en periode tilsvarende en kommunestyreperiode. Det sittende styret ble oppnevnt/ valgt vinteren 2020. Styret har et selvstendig ansvar for å lede pensjonskassens virksomhet, og skal påse at pensjonskassens og medlemmenes interesser blir ivaretatt på en forsvarlig måte.

I løpet av 2021 ble det avholdt seks styremøter og behandlet 44 saker.
Det er ikke tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner.

Disse kommunale og tilknyttede virksomhetene har sin tjenestepensjonsordning i HKP:
- Halden kommune
- Kirkelig Fellesråd i Halden
- Halden kommunale pensjonskasse

Pensjonskassen står under tilsyn av, og har konsesjon fra Finanstilsynet.

ADMINISTRASJON

Administrasjonen består av fire årsverk:
- adm. leder Eivind Borring Hansen
- rådgiver Tove Tafjord
- rådgiver Per Erik Koren
- rådgiver Jørgen Eliassen

Alle ansatte har pensjonsordning gjennom pensjonskassen. Arbeidsmiljøet i pensjonskassen er godt og virksomheten forurenser det ytre miljø i ubetydelig grad.

Pensjonskassens revisor er statsautorisert revisor Jørn Løken fra BDO AS.

Gabler AS leverer aktuartjenester til pensjonskassen.

Halden kommunale pensjonskasse er omfattet av avtale om overføring av pensjonsrettigheter mellom offentlige pensjonsordninger, Overføringsavtalen. Dette sikrer arbeidstakere med opptjening i flere offentlige pensjonsordninger pensjonsytelser som om de hadde all opptjening i en pensjonsordning.

Pensjonskassen har driftsavtaler med:	
Grieg Investor AS	Investeringsrådgivning, rapportering og uavhengig kontroll av forvaltningen
Lindorff AS	Forvaltning og depot av utlån til medlemmer
HMS Legen Geir Riise	Rådgivende lege i saker om brutto uførepensjon
Gabler AS	Programvaren Kompas – fagsystem for behandling av medlemsdata og beregning av pensjonsytelser
Amstrat AS	Forvaltning av fast eiendom

HKP er også medlem i Pensjonskasseforeningen, en interesseorganisasjon for private og offentlige pensjonskasser. Foreningen er høringsinstans for endringsforslag innenfor finans og pensjon, og tilbyr medlemmene kurs, samlinger og faglig veiledning.

HKP er også eier av underliggende datterselskap gjennom det heleide selskapet HKP Eiendom Holding AS. Virksomheten i selskapet er knyttet til investering i og utleie av eiendom. Det er satt opp konsernregnskap for HKP og HKP Eiendom Holding AS. HKP Eiendom Holding AS gikk med et overskudd på 28,3 millioner kroner etter skattekostnader i 2021.

KAPITALFORVALTNING

Formålet med kapitalforvaltningen er å oppnå lavest mulig pensjonskostnad for medlemsforetakene over tid. Dette oppnås gjennom en forvaltning som maksimerer langsiktig avkastning, hensyntatt avkastningsgaranti og risiko for at pensjonskassen kan havne i en situasjon hvor den ikke tilfredsstiller lovpålagte solvens- og kapitaldekningskrav.

Styret har utarbeidet strategi og retningslinjer for kapitalforvaltningen. Strategien blir revurdert minst en gang i året, forrige gang i september 2021.

Ansvarsfordelingen i kapitalforvaltningen er som følger:
- Styret beslutter kapitalforvaltningsstrategi
- Administrasjonen utøver strategien
- Ekstern uavhengig rådgiver bistår med råd i utøvelsen av forvaltningen og utarbeider rapporter til styret og administrasjonen

I 2021 oppnådde pensjonskassen en verdijustert avkastning på 9,36 % og en bokført avkastning på 5,44 % i kollektivporteføljen. Egenkapitalen oppnådde en avkastning på 4,96 %.

Fjoråret ble nok et år med mye fokus på Covid-19 og konsekvensene av tiltakene for å bekjempe pandemien. Til tross for dette var det også et meget godt år for aksjemarkedene, mye på grunn av god lønnsomhet i selskapene i tillegg til at gjenåpning av samfunnet hadde positiv effekt.

Inflasjon ble også et stort tema i 2021 og vi så høyeste inflasjon på 30–40 år og mange land opplevde mer enn 5 prosent inflasjon. Europa opplevde også energikrise som følge av rekordhøye gasspriser.

Den gode avkastningen i norske og internasjonale aksjemarkeder i løpet av fjoråret medførte at pensjonskassens kursreguleringsfond ble tilført 132,6 millioner kroner. Kursreguleringsfondet økte dermed fra 516,9 millioner kroner til 648,5 millioner kroner. Økningen i kursreguleringsfondet har gitt HKP en meget solid risikobærende evne.

AKSJER

Andelen aksjer utgjorde ved utgangen av 2021 29,6 % av kollektivporteføljen, en reduksjon fra 30,1 % ved sist årsskifte. Reduksjonen skyldes blant annet at pensjonskassen solgte andeler i aksjefond mot slutten av fjoråret, og gjennom det realiserte en gevinst på 72,2 millioner kroner, som har bidratt til at bokført avkastning er konkurransedyktig med konkurrentene.

Avkastningen på aksjeporteføljen sett under ett ble 22,12 % (indeks 21,53 %).

OBLIGASJONER

Rentene har falt til rekordlave nivåer og alle sentralbanker som hadde en rente å kutte, kuttet den til null etter hvert som Covid-19 bølget over verden. I motsetning til aksjemarkedet, så har ikke rentenivåene steget fullt så mye i takt med at utsiktene har bedret seg. Sentralbankene, blant annet den norske, begynte etter hvert å øke rentene noe i takt med tegn på at den økonomiske gjeninnhentingen kom i gang og at økonomiene tåler en renteheving. Det førte til at det var størst oppgang i korte renter og mindre bevegelser i de lange rentene.

Andelen globale omløpsobligasjoner er holdt stabilt gjennom 2021. Fondene investerer både i stats- og kredittpapirer med lang rentebinding. Andelen globale obligasjoner var 22,3 % ved årets begynnelse og 20,0 % ved årets slutt. Lange renter økte noe i løpet av året, og kursendringen det gir på obligasjonsporteføljen førte til meget svak avkastning i aktivaklassen. Avkastningen på pensjonskassens globale omløpsobligasjoner ble – 1,28 % (indeks – 1,40).

Portefølje av obligasjoner som holdes til forfall ga en avkastning på 3,73 %. Porteføljen består delvis av obligasjoner HKP har kjøpt da rentenivået var høyere enn i dag, og delvis av obligasjoner med pant i næringseiendom som er kjøpt i løpet av 2016-2018.

På grunn av det lave rentenivået i dagens marked reinvesteres ikke renteutbetalinger og forfalte obligasjoner i hold til forfall-porteføljen. Dette fører til at andelen av obligasjoner som bokføres til amortisert kost (dvs. uten kursgevinst/ -tap) faller. Denne aktivaklassen har en stabiliserende effekt på pensjonskassens avkastning over tid, og gir også gunstige effekter i solvenskapitaldekningen i form av lavere forventet risiko i porteføljen. HKP ønsker derfor å opprettholde andelen av obligasjoner som holdes til forfall, men det er vanskelig å finne attraktive investeringer i dagens rentemarked.

Ved inngangen av 2021 var verdien av hold til forfall-porteføljen 327 millioner kroner som er ca 14,4 % av kollektivporteføljen. I takt med at de eldste obligasjonene forfaller, og reinvestering er vanskelig til akseptable renter, falt andelen midler allokert til denne aktivaklassen til 279 millioner kroner, eller om lag 9,6 % pr 31.12.21.

Pensjonskassens portefølje av norske omløpsobligasjoner er også liten som følge av endring av forvaltningsstrategien i 2017, og utgjorde ved utgangen av året 6,1 % av kollektivporteføljen. Porteføljen er fordelt med om lag ¼ høyrenteobligasjoner og ¾ kredittobligasjoner. Pensjonskassen har bevisst redusert sin eksponering i høyrenteobligasjoner i løpet av de siste årene, og kredittobligasjonene består at forfalte verdipapirer i obligasjonsporteføljen som holdes til forfall, og som ikke er reinvestert i denne aktivaklassen på grunn av det lave rentenivået.

Avkastningen på obligasjonsporteføljen sett under ett ble 0,88 % (indeks 0,46 %).

SKOFABRIKKEN // FOTO: CONTENTVIDEO

EIENDOM

Innenfor aktivaklassen eiendom ønsker HKP å investere primært i eiendommer som eies direkte framfor andeler i eiendomsfond. Porteføljen består av ca 35 % eiendommer der Halden kommune er leietaker og 65 % eiendommer med andre leietakere.

Eierskapet til disse eiendommene er organisert gjennom et heleid datterselskap, HKP Eiendom Holding AS, og består av følgende eiendommer/ investeringer:
– 90,1 % av aksjene i Svinesund Transportsenter AS
– 100 % av aksjene i Os Allé 3 Eiendom AS
– 100 % av aksjene i Aluminiumsgården Eiendom AS
– 100 % av aksjene i Hvalen Eiendom

I løpet av 2021 solgte pensjonskassens eiendomsselskap HKP Eiendom Holding AS eiendommen Solgaard Næringspark i Moss for en eiendomsverdi tilsvarende 160 millioner kroner. Det representerer en avkastning på ca 10 % pr år i tiden pensjonskassen eide eiendommen.

Andelen eiendom utgjorde ved årsskiftet 19,0 % av kollektivporteføljen, en økning fra 18,3 % ved starten av året. Pensjonskassen oppnådde en avkastning på eiendomsinvesteringene samlet sett på 7,32 %.

Pensjonskassen ferdigstilte gjennom HKP Eiendom Holding AS utviklingen av Os Allé 3 til kino, bibliotek og kontorer innenfor den fastsatte økonomiske rammen. Prosjektet ble avsluttet noen uker senere enn planlagt på grunn av utfordringer med forsinket leveranse av materialer som følge av pandemien.

Tabellen viser oversikt over resultatet av kapitalforvaltningen innenfor de ulike aktivaklassene, sammenlignet med referanseindeksene.

Avkastningsoversikt	Portefølje	Referanse-indeks
Norske aksjer	25,28 %	21,14 %
Globale aksjer	19,48 %	22,52 %
Globale aksjer (valutasikrede)	22,06 %	20,42 %
Norske obligasjoner, holdes til forfall	3,73 %	Ingen
Globale obligasjoner	-1,28 %	-1,40 %
Norske obligasjoner, omløp	4,61 %	-0,85 %
Eiendom	7,32 %	12,2 %
Annet	8,98 %	Ingen
Pengemarked	1,30 %	0,10 %

I løpet av de senere årene har pensjonskassen bygget opp en portefølje av unoterte investeringer. Den består av aksjer i selskaper som ikke er børsnotert, og utlån til samme type selskaper. Utlån til medlemmer er også inkludert i denne delen av porteføljen.

Den største investeringen i denne delen av porteføljen består av 9,9 % av aksjene i det Fredrikstad-baserte eiendomsutviklingsselskapet Værste AS. Investeringen har en verdi på 126,9 millioner kroner. Avkastningen på disse investeringene var 8,70 % i 2021, og framkommer under aktivaklassen Annet i tabellen over.

Halden kommunale pensjonskasse vil fortsatt ha fokus på å utnytte mulighetene i markedet innenfor rammene av reguleringene som gjelder for bransjen og de begrensninger pensjonskassen selv har pålagt seg i kapitalforvaltningsstrategien.

ANSVARLIGE INVESTERINGER

Halden kommunale pensjonskasse har et aktivt forhold til etikk og ansvarlighet i kapitalforvaltningen, illustrert gjennom eksempelvis etiske retningslinjer, bevisst valg av forvaltere med en ansvarlig profil, og kontinuerlig overvåkning av porteføljen. Pensjonskassen har som minimumskrav at investeringene gjøres i tråd med allment aksepterte normer for god forretningsadferd, slik som FNs Global Compact. Prinsippene i Global Compact er basert på FNs verdenserklæring om menneskerettigheter, ILOs kjernekonvensjoner om grunnleggende prinsipper og rettigheter i arbeidslivet, Rio-prinsippene om miljø og utvikling, samt FN-konvensjonen mot korrupsjon. Pensjonskassen anerkjenner arbeidet som gjøres av Statens Pensjonsfond Utland og vil derfor etterstrebe å utelukke selskaper i henhold til SPUs offisielle ekskluderingsliste.

Pensjonskassen har som overordnet mål å maksimere den langsiktige avkastningen på investert kapital. HKP legger til grunn at god avkastning over tid er avhengig av en bærekraftig utvikling i økonomisk, miljømessig og samfunnsmessig forstand.

Det er store endringer i regelverket, standardisering og krav til rapportering av ESG og bærekraft i finansmarkedene. Styret satser på kontinuerlig kompetanseheving for å holde seg oppdatert og gjøre forvaltningen av pensjonskassen midler mer bærekraftig, samt å opprettholde en høy standard for ansvarlighet i kapitalforvaltningen. Pensjonskassen har en liten administrasjon som samarbeider aktivt med en uavhengig investeringsrådgiver med spesialkompetanse på området; Grieg Investor (GI). GI tilbyr blant annet et rapporteringsverktøy, Grieg Enigma, som til enhver tid gir pensjonskassen kontroll med eksponering til underliggende aksjer og obligasjoner i sanntid. Pensjonskassen har tilgang til ESG-rating og bærekraftrapporter til underliggende selskap i porteføljen til enhver tid. Verktøyet oppgir ikke bare eksponering i forhold til SPU men også andre ofte brukte eksklusjonslister i Norge (fra Storebrand, DNB, Nordea og KLP).

Porteføljen gjennomlyses regelmessig for å identifisere eventuelle problematiske selskap og for å forstå den generelle bærekraftsprofilen til porteføljen. Ved årsslutt hadde pensjonskassen 3 568 plasseringer i aksjer og 1 634 rentepapirer. Av disse var det ingen selskaper utelukket av SPU. ESG-rating på selskapene i aksjeporteføljen var marginalt bedre enn markedet, med noe mer eksponering mot «lederne» («leaders») og noe mindre eksponering mot «sinkerne» («laggards») enn markedet. Andelen av selskaper som anses som «ledere» innen ESG i aksjeporteføljen, dvs selskap med de høyeste ESG-ratingene AA og AAA, økte fra 33% til 39% i løpet at 2021. Aksjeporteføljen hadde lavere karbonintensitet og en lavere andel karbonreserver enn markedet (indeksene porteføljen sammenlignes med). Klimaovergangsrisikoen til aksjeporteføljen var også estimert lavere enn markedet.

FINANSIELL RISIKOSTYRING OG SOLIDITET

I den årlige gjennomgangen av investeringsstrategien benyttes forskjellig risikomål. Disse inkluderer:

- Standardavvik
- Største historisk verdifall (gitt aktivasammensetningen)
- Stresstest

Standardavvik sier hvor mye verdien av forvaltningskapitalen kan ventes å svinge i fremtiden, basert på målinger av observerte verdier. Stresstester er et alternativt mål på risiko som anslår hvor mye de ulike aktiva og markeder vil falle med, gitt at vi skulle få en svært negativ utvikling i kapitalmarkedene. Største historiske verdifall er et supplement til stresstest og standardavvik, for å ta høyde for at vi erfaringsmessig vet at kapitalmarkedene typisk kan oppvise større negative utfall enn hva normalfordelingene og standardavvikene tilsier (jfr. f.eks. 2008).

Administrasjonen har tilgang til daglig risikorapportering gjennom Grieg Investors rapporteringsverktøy Grieg Enigma. Styret mottar månedlig finansiell rapportering, inkl Finanstilsynets solvenskapitalkrav. Figuren nedenfor viser utviklingen i solvenskapitaldekningen pr. måned gjennom 2021. Pensjonskassen styrer i hovedsak etter solvenskapitaldekning uten overgangsregler, selv om dekningen med overgangsregler også er gjengitt.

2021 var et år uten de helt store svingningene i markedene, og følgelig er pensjonskassens risiko uttrykt gjennom solvenskapitaldekningen relativt lik gjennom året. Det var noe uro i markedene på høsten, og aksjeverdiene falt noe i september og oktober. Likevel ble HKPs totale risikobærende evne bedret i de siste månedene. Dette skyldes at årets resultat legges til bufferen, og det øker mot slutten av året. I tillegg falt andel aksjer i tredje kvartal også ved at det ble solgt andeler i aksjefond. Solvenskapitaldekningen øker vesentlig i desember på grunn av at årets resultat ikke fordeles mellom tilleggsavsetninger og premiefond, men tildeles tilleggsavsetninger i sin helhet på grunn av de nye regnskapsreglene* som vil gjelde fra 2022.

Bufferkapitalen består av pensjonskassens ansvarlige kapital, som i hovedsak utgjøres av:
- Egenkapital
- Tilleggsavsetninger
- Kursreguleringsfond

Avkastningen på egenkapitalen var 4,96 % i 2021. Overskudd i pensjonskassen for øvrig bidro også til god vekst i egenkapitalen. Pr. 31.12.21 er bokført egenkapital på 224,3 millioner kroner, en økning på 15,0 millioner kroner siden forrige årsskifte. Av det er innskutt egenkapital på 49,4 millioner kroner. I solvenskapitaldekningen kan nåverdien av framtidig, årlig innbetaling av egenkapital regnes inn som bufferkapital. Pensjonskassen startet derfor fast innkalling av egenkapital fra og med 2019 med 0,1 % av premiereserven. Innskutt egenkapital økte med 1,7 millioner kroner i 2021 som følge av dette.

Risikoutjevningsfondet er på 867 000 kroner ved inngangen av 2021. Etter regelverket skal fondet tilføres en avkastning som tilsvarer pensjonskassens avkastning for året. Det førte til at risikoutjevningsfondet økte med 48 650 kroner i løpet av året. Risikoresultatet ble fordelt likt på kursreguleringsfond og risikoutjevningsfondet. Det medførte at risikoutjevningsfondet ble tilført ytterligere 2,5 millioner kroner, slik at det til sammen utgjorde 3,4 millioner kroner ved utgangen av 2021. Risikoutjevningsfondet kan brukes til å dekke eventuelle negative risikoresultat i framtiden.

Solvensmarginkapitalen består av summen av innskutt og opptjent egenkapital tillagt 50 % av tilleggsavsetningene og risikoutjevningsfondet. Solvensmarginkapitalen er 298,0 millioner kroner pr 31.12.21. Solvensmarginkravet er beregnet til 90,4 millioner kroner. Dette gir en svært robust solvensmargin på 330 %.

Pensjonskassen rapporterte solvenskapitaldekning pr 31.12.21. Samlet solvenskapitalkrav var på 654,7 millioner kroner, og samlet ansvarlig kapital var på 1 065,6 millioner kroner. Det gir en solvenskapitaldekning på 163 %. Den kraftige økningen fra 148 % i januar skyldes at hele avkastningsresultatet for 2021 ble tilført tilleggsavsetninger.

SOLVENSKAPITALDEKNING (SKD) MOT RAMMER

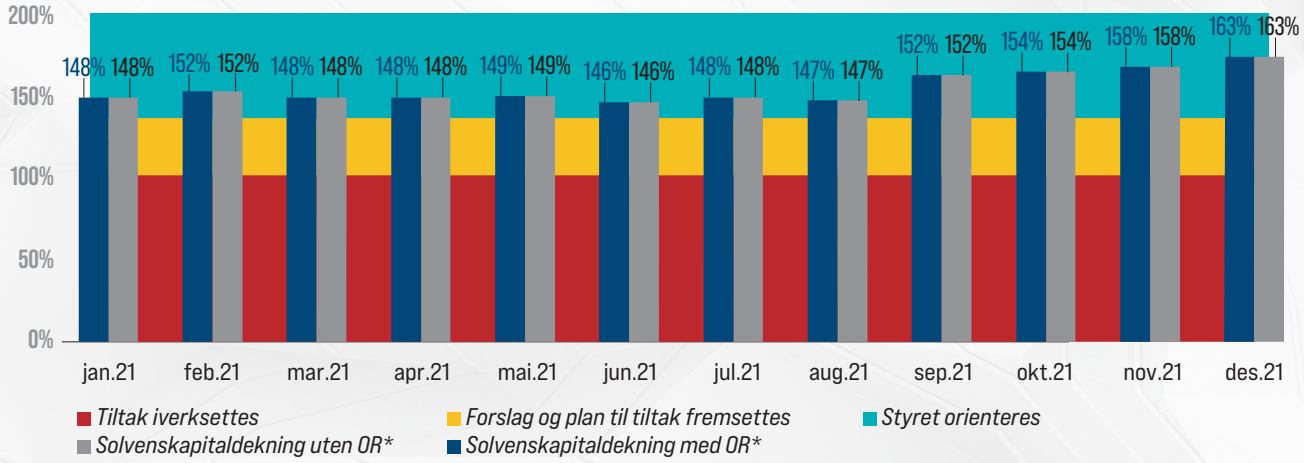

*OR=overgangsregler

** Les mer om de nye regnskapsreglene under premieinntekter og forsikringsteknisk oppgjør.*

UTLÅN TIL MEDLEMMER

HKP gir lån mot sikkerhet i bolig til medlemmer av pensjonskassen. Lånene forrentes til markedsmessige betingelser. 31.12.21 var renten satt til 2,50 % p.a innenfor 60 % av markedsverdi og 3,00 % p.a. for den andelen av lånene som ligger mellom 60 og 80 % av markedsverdi. Pensjonskassens medlemmer kan låne opp til tre ganger husstandens inntekt med sikkerhet i 1. prioritets pant i fast eiendom. Sum utlån var ved årets slutt 19,2 millioner kroner, en nedgang på 4,1 millioner kroner fra året før. Det er heller ikke i 2021 konstatert tap på utlånsvirksomheten.

MEDLEMSBESTAND

Medlemskap i pensjonskassen er obligatorisk for alle arbeidstakere i medlemsforetakene, med unntak av lærere og sykepleiere. Premieinnskudd for medlemmer er 2 % av bruttolønn. Ansatte i medlemsforetakene meldes inn i pensjonsordningen uavhengig av stillingsstørrelse eller om vedkommende er fast eller midlertidig ansatt. Folkevalgte med større stillingsstørrelse en 50 % er også medlemmer av pensjonsordningen.

HKP leverer offentlig tjenestepensjon med tjeneste-pensjonsytelsene alders-, uføre- og etterlattepensjon. Pensjonsordningen garanterer en tjenestepensjon som tilsvarer 66 % av pensjonsgrunnlag ved full opptjening (bruttogaranti). Bruttogarantien gjelder kun for årskullene født før 1959. Full opptjening oppnås etter 30 års tjenestetid, og pensjonen avkortes i henhold til medlemmets gjennom-snittlige stillingsstørrelse.

Pensjon under opptjening reguleres med den generelle lønnsveksten – dvs. som for økningen av grunnbeløpet i folketrygden. Tjenestepensjonene reguleres som folke-trygdytelsene og levealderjusteres fra 67 år.

Samlet antall medlemmer i pensjonskassen økte med hele 571 personer (7,65 %) i løpet av 2021. Det er en stor økning sammenlignet med tidligere år. I løpet av 2020 var f. eks økningen på 2,95 %. Store deler av økningen kan forklares ved etableringen av nasjonalt testsenter for Covid-19 på Svinesund. Beregninger utført av Gabler indikerer at test-senteret har hatt om lag 350 ansatte gjennom året. Antall aktive medlemmer i pensjonskassen økte samlet sett med 315 personer i 2021.

Det var en marginal reduksjon av antall uføre i 2021, med en nedgang på 6 personer. Det er isolert sett lavt, men det viderefører nedgangen fra 2020 selv om den var større. Trenden de seneste årene har vært en økning i antall uføre. At den kanskje ser ut til å snu er gledelig. Antall alders-pensjonister er også redusert med 62 personer i løpet av 2021. Dette er også en uvanlig utvikling sammenlignet med tidligere år, selv om vi så det samme i 2020.

Mottakere av AFP har økt med tre personer i løpet av fjoråret. Antall ektefellepensjonister er redusert med tre personer, mens antall mottakere av barnepensjon uendret fra året før.

Samlet sett har antall medlemmer økt, og dette skyldes i tillegg til økningen i aktive medlemmer en økning i antall fratrådte med 200 personer. Dette er noen færre enn i 2020, da antallet var 315 Dette er tidligere ansatte som har sluttet i medlemsforetakene i løpet av året, men fortsatt er yrkes-aktive og kan ha rett til pensjon i framtiden.

I 2021 utbetalte pensjonskassen 86,6 millioner kroner i alders-, uføre- og etterlattepensjon, samt AFP 65–67 år. HKP mottok netto 3,5 millioner kroner i refusjoner fra andre pensjonsordninger. Netto utbetalt pensjon var derfor 83,1 millioner kroner.

	Halden kommune	Halden kom. PK	H. Kirkelig Fellesråd	Sum
Antall aktive medl. (ekskl. uføre)	2410	4	30	2444
Fratrådte	3957	0	29	3986
Antall pensjonister	1586	0	18	1604
herav uførpensjonister	346	0	1	347
herav alderspensjonister	1063	0	13	1076
herav AFPere	35	0	3	38
herav ektefellepensjonister	134	0	1	135
herav barnepensjonister	8	0	0	8
Sum medlemmer	**7953**	**4**	**77**	**8034**

Samlet antall medlemmer i pensjonskassen økte med hele 571 personer (7,65 %) i løpet av 2021.

PREMIEINNTEKTER

Premieinntektene beregnes av pensjonsgrunnlaget, og for 2021 var normalpremien budsjettert til 9,24 %. Øvrige premieelementer var anslått slik:

Premiekomponent	
Administrasjonsreserve	0,35 %
Løpende adm.kostnader	1,52 %
Anslag nye AFP 65–67 og 85-årsuttak	1,80 %
Avkastningsgaranti	0,23 %
Reguleringspremie	6,85 %

Til sammen ga dette en forventet betalbar premie på 17,98 %. Denne dekkes av arbeidsgiverne, medlemmene (tariffestet 2 %) og premiefond.

Forutsetningene for beregning av reguleringspremien ble endret i løpet av 2021, med den følge at reguleringspremien for året ble spesielt stor da deler av de endrede reguleringsprinsippene fikk tilbakevirkende kraft. Til sammenligning ble reguleringspremien i 2020 lavere enn forventet, slik at økningen fra 2020 til 2021 framstår som spesielt stor.

Totale premieinntekter var 202,4 millioner kroner. Premieinntektene ble finansiert av innbetalinger fra arbeidsgiverne med 169,3 millioner kroner, innbetalinger fra medlemmene med 16,7 millioner kroner og bruk av premiefond med 16,4 millioner kroner.

Premiefondet ble imidlertid tilført garanterte renter på innestående beholdning på 5,7 millioner kroner og halvparten av risikoresultatet som utgjorde 2,5 millioner kroner. Dette medførte at netto reduksjon av premiefondet ble på 8,2 millioner kroner fra 320,2 millioner kroner ved årets begynnelse til 312,0 millioner kroner ved utgangen av året.

Premiefondet ble ikke tildelt noe av årets avkastning. Det skyldes en omlegging av regnskapsreglene for kommunale pensjonsordninger fra 1.1.2022. Fra og med 2022 avvikles kursreguleringsfond og tilleggsavsetninger, og det innføres et felles bufferfond. Summen av saldo på kursreguleringsfond og tilleggsavsetninger ved utløpet av 2021 vil utgjøre saldo på bufferfondet ved starten på 2022. Tidligere kunne pensjonskassenes styre ikke benytte midler som tidligere var avsatt til tilleggsavsetninger til overføring til premiefond. Det blir imidlertid tillatt å gjøre overføringer fra bufferfondet til premiefond. Det betyr at når hele avkastningsresultatet for 2021 avsettes til tilleggsavsetninger pr 31.12.2021, vil midlene likevel være tilgjengelig for overføring til premiefond fra 01.01.2022 og framover.

FORSIKRINGSTEKNISK OPPGJØR

Reguleringspremien for 2021 ble spesielt stor. Med en forventet regulering i 2021 på 2,7 %, ble G-reguleringen på 4,98 %. I tillegg vedtok Stortinget endrede reguleringsprinsipper for 2021, med noe tilbakevirkende kraft for 2020. Pensjonsreguleringen ble på 5,36 %. Under tidligere reguleringsprinsipper ville pensjonsreguleringen for 2021 ha blitt 4,2 %.

Tabellen under viser pensjonskassens tekniske resultat fordelt på resultatelementer og hvordan de anvendes.

Overført til/(fra)	Resultatelement				Sum
	Rente-resultat	Adm.-resultat	Risiko-resultat	Rentegaranti-premie og fortjeneste-margin	
Premiefond	0	0	2,5	0	2,5
Tilleggsavsetning	78,9	0	0	0	78,9
Risikoutjevningsfond	0,1	0	2,5	0	2,6
Opptjent egenkapital	0	–1,7	0	1,8	0,1
Sum	**78,9**	**–1,7**	**5,0**	**1,8**	**84,1**

Tabellen viser bevegelser i premiefond og tilleggsavsetninger i 2021:

	Premiefond	Tilleggsavsetning
Saldo 31.12.2020	320,2	65,0
+ Tilført/(anvendt) i 2021	–16,4	0
+ Pliktig rente	5,7	
+ Tilført fra renteresultat	0	78,9
+ Tilført fra risikoresultat	2,5	
Saldo 31.12.2021	**312,0**	**143,9**

Det er overført 2,6 millioner kroner i midler til risikoutjevningsfondet i 2021, og som vil bidra som en sikring for evt. negativt risikoresultat i årene fremover. Risikoutjevningsfondet utgjør 3,4 millioner kroner pr 31.12.21.

Premiereserven er økt med 139,8 millioner kroner. Administrasjonsavsetningene er styrket med 2,9 millioner kroner og erstatningsavsetningene er økt med 5,9 millioner kroner.

Kursreguleringsfondet økte med 131,6 millioner kroner, hovedsakelig på grunn av gevinster i aksjeporteføljen. Det betyr at bufferkapitalen har økt betraktelig gjennom 2021.

Garantert renter på de rentegaranterte forpliktelsene utgjorde 44,7 millioner kroner. Bokført kapitalavkastning utover dette utgjør renteresultatet på 78,9 millioner kroner. Renteresultatet er disponert med 78,9 millioner kroner til tilleggsavsetninger og 0 millioner kroner til premiefondet.

Fra og med 2022 vil kursreguleringsfondet bli slått sammen med tilleggsavsetningene og utgjøre bufferfondet. Midler som er avsatt til bufferfond kan i et senere år disponeres til premiefondet. Ettersom premiefondet allerede er stort, og at en slik disponering er mulig, valgte styret at renteresultatet i sin helhet skulle bli disponert til tilleggsavsetninger.

Medlemsbestandens hendelsesforløp knyttet til uførhet, død og etterlatte resulterer i bevegelser i premiereserven. Endringene i premiereserven sammenlignet med forventede endringer basert på tariffen tilsvarer risikoresultatet. Risikoresultatet for 2021 er positivt, og halvparten er disponert til risikoutjevningsfondet. Resten er disponert til premiefondet. Risikoresultatet for uførhet har vært på 1,5 millioner kroner, mens risikoresultatet knyttet til død og etterlatte er positivt med 3,6 millioner kroner. Det resterende beløpet på -0,1 millioner kroner tilsvarer reassuransepremien.

Overskuddet i teknisk regnskap og i ikke-teknisk regnskap er på henholdsvis 2,7 millioner kroner og 10,3 millioner kroner. Korrigert for andre resultatkomponenter og skatt blir totalresultatet til pensjonskassen på 13,2 millioner kroner, hvorav 10,7 overføres til annen opptjent egenkapital og 2,6 overføres til risikoutjevningsfondet.

HKP har tegnet reassuransekontrakt formidlet av O2 Broking Aps.

INTERNKONTROLL

Internkontrollen bygger på en løpende vurdering av hvilke vesentlige risikoer som er knyttet til hele pensjonskassens virksomhet. BDO gjennomfører ekstern kontroll av pensjonskassens system for internkontroll. Revisor har gjennomført en særskilt kontroll av internkontrollen i pensjonskassens IKT-systemer, med fokus på systemsikkerhet og datakvalitet ved overføring av data mellom kommunen, pensjonskassen, leverandør og aktuar. Revisors gjennomgang av internkontrollen avdekket ingen avvik.

RETTVISENDE BILDE

Årsberetning og årsregnskap for Halden kommunale pensjonskasse tilfredsstiller kravene i regnskapslovens § 3-2a om overordnede krav til kvalitativ informasjon i årsregnskapet. Årsregnskapet gir et rettvisende bilde av pensjonskassens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

FRAMTIDSUTSIKTER

2021 var et godt år med god avkastning for pensjonskassen sammenlignet med konkurrenter og andre pensjonskasser, men også sammenlignet med tidligere års avkastning for HKP. Den gode avkastningen skyldes i all hovedsak et godt aksjemarked, selv om også eiendom og unoterte aksjer (blant annet i eiendomsselskaper) hadde god verdiutvikling. Aksjer sto for nesten 75 % av pensjonskassens avkastning, mens eiendom og unoterte aksjer sto for over 20 % av avkastningen. Det bidro til at mye midler kunne avsettes til bufferkapital gjennom kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger og økt egenkapital.

Det er i gode tider man skal forberede seg på regnværsdager. Rekordlave renter, rekordhøyt aksjemarked, økende inflasjon og sikkerhetspolitisk uro er en potensielt svært dårlig kombinasjon for finansmarkedene. 2022 har startet med bratt nedgang som følge av konflikten mellom Russland og Ukraina, men også på grunn av energikrise og fortsatt usikkerhet rundt pandemien.

HKP er en svært solid pensjonskasse, og den høye bufferkapitalen vil sikre pensjonistenes midler dersom framtiden vil bringe enda mer urolige markedsforhold.

Det forsikringstekniske oppgjøret viser at pensjonskassen har en sunn økonomi. Det er overskudd i både teknisk og ikke-teknisk regnskap og i pensjonskassen samlet sett. En solid økonomi med solide buffere gir et godt fundament for den videre driften.

Pensjonsproduktene er regulert gjennom sentral generell særavtale om pensjonsordninger (SGS 2020), og er derfor helt like uavhengig av leverandør. Den som leverer produktet til lavest pris er mest konkurransedyktig, og det har HKP lykkes med takket være lave kostnader og høy avkastning.

Pensjonskasser er en god organisasjonsform også for den nye offentlige tjenestepensjonsordningen som ble innført med virkning fra 1. januar 2020, og det er all grunn til å forvente at Halden kommunale pensjonskasse vil levere gode og konkurransedyktige pensjonsprodukter også i framtiden.

Styret vil fortsette å ha fokus på å opprettholde Halden kommunale pensjonskasses posisjon som en ledende aktør i markedet for offentlig tjenestepensjon.

ÅRSBERETNING 2021 – HALDEN KOMMUNALE PENSONSKASSE

Årsberetning og regnskap er avlagt under forutsetning av fortsatt drift av egen lokal pensjonskasse, og styret bekrefter at forutsetningene for dette er til stede. Pensjonskassen er i en sunn økonomisk og finansiell stilling og utvikling. Pensjonskassens styre og administrasjon vil også i tiden fremover tilstrebe å videreutvikle og drive pensjonskassen til beste for medlemmer, pensjonister og medlemsforetakene.

Halden, den 23. mars 2022

Otto S. Gøperød
Styreleder

Elin Cathrine Hagen
Nestleder

Paul R. Kristiansen
Styremedlem

Sara E. N. Bruvoll
Styremedlem

Espen B. Sørås
Styremedlem

Eivind B. Hansen
Adm.leder

MORSELSKAPET				KONSERN	
2020	2021	Note	RESULTATREGNSKAP	2021	2020
(tall i 1000)			TEKNISK REGNSKAP	(tall i 1000)	
		3, 10	**1.** Premieinntekter		
-129 405	-202 401		**1.1** Forfalte premier, brutto	-202 401	-129 405
103	103		**1.2** Avgitte gjenforsikringspremier	103	103
-129 302	**-202 298**		**Sum premieinntekter for egen regning**	**-202 298**	**-129 302**
			2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		
-18 838	-21 128	27	**2.1** Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0
-26 796	-31 901	19	**2.2** Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	-31 901	-26 796
-10 942	-10 958	19,26	**2.3** Netto driftsinntekt fra eiendom	-35 224	-31 337
-70 896	-119 054	16,17,19,26	**2.4** Verdiendringer på investeringer	-119 054	-70 896
-67 261	-72 241	19,20	**2.5** Realisert gevinst og tap på investeringer	-72 241	-67 261
-194 731	**-255 281**		**Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen**	**-258 420**	**-196 289**
		4	**5.** Pensjoner		
75 354	83 148		**5.1.1** Brutto	83 148	75 354
75 354	**83 148**		**Sum pensjoner mv**	**83 148**	**75 354**
			6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		
-67 811	139 786	9,10	**6.1.1** Til (fra) premiereserve, brutto	139 786	-67 811
20 000	78 871	9,14	**6.2** Endring i tilleggsavsetninger	78 871	20 000
86 351	131 599	9,19	**6.3** Endring i kursreguleringsfond	131 599	86 351
145 880	5 695	9,10	**6.4**. Endring i premiefond	5 695	145 880
184 420	**355 950**		**Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpl.**	**355 950**	**184 420**
		9	**8.** Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		
45 421	0	14	**8.1** Overskudd på avkastningsresultatet	0	45 421
0	2 528	9	**8.2** Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	2 528	0
45 421	**2 528**		**Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser**	**2 528**	**45 421**
		6,19,28,29,30	**9.** Forsikringsrelaterte driftskostnader		
2 476	2 778		**9.1** Forvaltningskostnader	2 778	2 476
9 876	10 464		**9.4** Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	10 464	9 876
12 352	**13 242**		**Sum forsikringsrelaterte driftskostnader**	**13 242**	**12 352**
-6 485	**-2 711**		**11. Resultat av teknisk regnskap**	**-5 850**	**-8 043**
2020	**2021**	**Note**	**IKKE-TEKNISK REGNSKAP**	**2020**	**2021**
			12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		
-4 786	-4 940	27	**12.1** Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0
-781	-803	19	**12.2** Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	-803	-781
-3 384	-3 408	19,26	**12.3** Netto driftsinntekt fra eiendom	-9 716	-8 575
-2 557	-1 400	16,17,19,26	**12.4** Verdiendringer på investeringer	-1 400	-2 557
-11 508	**-10 551**		**Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen**	**-11 919**	**-11 913**
			14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		
265	286	19	**14.1** Forvaltningskostnader	286	265
265	**286**		**Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen**	**286**	**265**
-11 243	**-10 265**		**15. Resultat av ikke-teknisk regnskap**	**-11 633**	**-11 648**
-17 728	**-12 976**		**16. Resultat før skattekostnad**	**-17 483**	**-19 691**
546	**162**	31	**17. Skattekostnader**	**1 280**	**2 480**
-17 182	**-12 814**		**18. Resultat før andre resultatkomponenter**	**-16 204**	**-17 212**
1 529	**-431**		**19. Andre resultatkomponenter**	**-431**	**1 529**
-15 653	**-13 245**		**20. TOTALRESULTAT**	**-16 635**	**-15 683**
47	2 576	13,14	Overført til risikoutjevningsfondet	2 576	47
15 606	10 669	13,14	Overført annen opptjent egenkapital	14 059	15 636
15 654	**13 245**		**Sum overføringer**	**16 635**	**15 683**

MORSELSKAPET				KONSERN	
2020	2021	Note	BALANSE	2021	2020
(tall i 1000)			EIENDELER	(tall i 1000)	
			EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		
			1. Immaterielle eiendeler		
		31	**1.1** Utsatt skattefordel	4 146	4 460
0	0		**Sum immaterielle eiendeler**	4 146	4 460
			2. Investeringer		
52 508	54 028	26	**2.1.1** Investeringseiendommer	130 792	126 985
68 993	73 933	17,27	**2.2.1** Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0
187	0	21	**2.3.2** Utlån og fordringer	4 008	1 942
49 209	49 611	16	**2.4.2** Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	49 611	49 209
170 897	**177 571**		**Sum investeringer**	**184 411**	**178 136**
			4. Andre eiendeler		
45 213	51 859	24	**4.2** Kasse, bank	72 471	52 724
45 213	**51 859**		**Sum andre eiendeler**	**72 471**	**52 724**
216 110	**229 430**		**Sum eiendeler i selskapsporteføljen**	**261 028**	**235 320**
			EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		
			6. Investeringer i kollektivporteføljen		
183 368	193 096	26	**6.1.1** Investeringseiendommer	488 412	469 884
265 437	284 443	17,27	**6.2.1** Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0
43 801	89 121	21	**6.2.2** Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	0	0
246 039	184 648	18	**6.3.1** Investeringer som holdes til forfall	184 648	246 039
157 712	148 528	23	**6.3.2** Utlån og fordringer	148 528	157 712
963 360	1 063 873	17	**6.4.1** Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	1 063 873	963 360
705 859	883 478	16	**6.4.2** Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	883 478	705 859
2 613	56 016	21	**6.4.3** Utlån og fordringer	71 436	10 082
58 287	69 147	24	**6.4.5** Andre finansielle eiendeler	148 444	87 181
2 626 476	**2 972 351**		**Sum investeringer i kollektivporteføljen**	**2 988 819**	**2 640 118**
2 626 476	**2 972 351**		**Sum eiendeler i kundeporteføljene**	**2 988 819**	**2 640 118**
2 842 586	**3 201 781**		**SUM EIENDELER**	**3 249 848**	**2 875 438**
			EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		
-47 704	**-49 428**	13	**10. Innskutt egenkapital**	**-49 428**	**-47 704**
			11. Opptjent egenkapital		
-867	-3 443	13	**11.1** Risikoutjevningsfond	-3 443	-867
-160 782	-171 451	13	**11.2** Annen opptjent egenkapital	-171 451	-160 782
-161 649	**-174 894**	13,14	**Sum opptjent egenkapital**	**-174 894**	**-161 649**
			Sum egenkapital majoritet	**-224 322**	**-209 353**
			Minoritetens andel av egenkapital	-14 513	-13 882
-209 353	**-224 322**		**Sum egenkapital**	**-238 835**	**-223 235**
		9, 10, 11	**13. Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser**		
-1 701 757	-1 835 602	7,8,9, 10	**13.1** Premiereserve	-1 835 602	-1 701 757
-65 000	-143 871		**13.2** Tilleggsavsetninger	-143 871	-65 000
-516 918	-648 516	16,17	**13.3** Kursreguleringsfond	-648 516	-516 918
-21 781	-27 721		**13.4** Erstatningsavsetning	-27 721	-21 781
-320 155	-311 960	10,12	**13.5** Premiefond	-311 960	-320 155
-2 625 610	**-2 967 670**	11	**Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser**	**-2 967 670**	**-2 625 610**
			15. Avsetninger for forpliktelser		
0	0		**15.2.2** Forpliktelser ved utsatt skatt	-1 114	-36
0	**0**		**Sum avsetninger for forpliktelser**	**-1 114**	**-36**
			16. Forpliktelser		
-7 624	-9 790	6,25	**16.3** Andre forpliktelser	-42 230	-26 557
-7 624	**-9 790**		**Sum forpliktelser**	**-42 230**	**-26 557**
-2 842 586	**-3 201 781**		**SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER**	**-3 249 848**	**-2 875 438**

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet for pensjonskassen er avlagt i overensstemmelse med kravene i Lov om forsikringsselskaper, pensjonsforetak og deres virksomheter m.v. av 10.06.2005 (forsikringsvirksomhetsloven), Forskrift om årsregnskap m.m. for pensjonsforetak og tilpasning til internasjonale EU-godkjente regnskapsprinsipper (IFRS/IAS).

KONSERNET

Konsernregnskapet omfatter aksjeselskap hvor HKP eier mer enn 50 % av aksjene eller har bestemmende innflytelse.

KONSOLIDERINGSPRINSIPPET

Ved konsolidering av datterselskap benyttes oppkjøpsmetoden. Aksjer i datterselskap er eliminert mot egenkapitalen på kjøpstidspunktet. Det er tatt hensyn til eventuelle mer-/mindreverdier i forbindelse med kjøp. Datterselskapets offisielle selskapsregnskap utarbeides i henhold til NGAAP, justert for virkelig verdi i eiendom jfr. IAS 39 og IAS 40 på grunn av omarbeidelse til de regnskapsprinsipper som gjelder for Halden kommunale pensjonskasse. Interne mellomværende, interne gevinster og tap, renter og utbytte mellom konsernselskap, samt andre konserninterne transaksjoner er eliminert i konsernregnskapet.

NOTE 2: VURDERINGSPRINSIPPER

Styret har vedtatt å benytte muligheten som er gitt gjennom Forskrift om årsregnskap m.m. for pensjonsforetak §3-3 og IAS 39 og IFRS 13 til å vurdere de finansielle eiendelene til virkelig verdi over resultatet i samsvar med virkelig verdi opsjonen der ikke andre vurderingsprinsipper er spesielt nevnt (for eks. amortisert kost). Dette innebærer at virkelig verdijusteringer på finansielle eiendeler skal føres over resultatet før andre resultatkomponenter. Pensjonskassens eiendeler er i hovedregel notert på offentlig markedsplass, og målt i samsvar med årsregnskapsforskriftens §5-12, 2.ledd a). Unntakene fra dette er spesifisert i de underliggende noter.

FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER

FINANSIELLE INSTRUMENTER SOM HOLDES TIL FORFALL

Obligasjoner som pensjonskassen har til hensikt og evne til å holde til forfall og som måles til amortisert kost over resultatet ved bruk av effektiv rente metode. Obligasjonene er samlet i en Hold-Til-Forfall-portefølje; HTF-porteføljen.
Pensjonskassen vurderer løpende kredittrisikoen i porteføljen. Evt. nedskrivning gjennomføres hvis det oppstår verdifall som følge av kredittrisiko.

INVESTERINGSEIENDOM

Pensjonskassens egen bruk av eiendommene utgjør mindre enn 10%, og pensjonskassen vurderes derfor ikke å komme under bestemmelsene om eierbenyttet eiendom.
Investeringseiendommene vurderes i hht IAS 40 til virkelig verdi (se egen spesifikasjon i note 26).

PANTELÅN

Utlån måles til nedbetalt verdi over resultatet. Utlånsporteføljen er vurdert i henhold til regler fastsatt av Finansdepartementet, og er etter utlånsforskriften av 01.01.2021 funnet og ikke være tapsutsatte.

FINANSIELLE OMLØPSMIDLER

FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

Aksjer og obligasjoner (utover HTF-porteføljen) samt andeler i fond vurderes til virkelig verdi over resultatet i henhold til IAS 39 og IFRS 13. Aksjer og obligasjoner er tilordnet etter anskaffelseskost etter FIFO-metoden. (FIFO-metoden er en forkortelse for «first in, first out» og forutsetter at de eiendelene som ble innkjøpt først, også skal selges først). Aksjer i datterselskap vurderes til virkelig verdi i henhold til IAS 39.

RENTEINNTEKTER

Renteinntekter inntektsføres når de er påløpt.

FORDRINGER

Premiefordringer og andre fordringer er balanseført til pålydende. Fordringene er vurdert til ikke å være tapsutsatte.

LIKVIDITET-, RENTE- OG VALUTARISIKO

Pensjonskassen har tilnærmet ingen likviditetsrisiko i kort og mellomlangt tidsperspektiv da løpende innbetalinger overstiger løpende utbetalinger. Renterisiko er beskrevet i underliggende noter. Valutarisikoen er sikret i obligasjonsporteføljen. Plasseringer i aksjefond er notert i norske kroner. Noen av de underliggende aksjene i fond med globale mandater, er notert i utenlandsk valuta. Disse posisjonene er i hovedsak sikret til NOK.

AVSETNINGER TIL FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter opptjent på beregningspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar. Pliktig avsetning til premiereserve er fastsatt i samsvar med styrevedtak. Overskudd på avkastningsresultat og positivt risikoresultat blir overført tilleggsavsetninger, risikoutjevningsfond eller premiefond etter styrets beslutning.

RISIKOUTJEVNINGSFOND

Risikoutjevningsfondet (RUF) benyttes i forbindelse med overskudd/ underskudd på risikoresultatet. Fondet beregnes av pensjonskassens aktuar.

REASSURANSE

Pensjonskassen har inngått avtale om katastrofereassuranse som dekker en eller flere hendelser som inntreffer som følge av en og samme katastrofe i løpet av 72 timer. Reassurandør dekker tap mellom 10 og 100 millioner kroner. Reassurandør er O2 Broking A/S. Verdien av gjenforsikringsandelen etter årsregnskapsforskriftens § 3-2, 4.ledd, er ikke inntatt som eiendel i regnskapet da den er vanskelig å måle.

NOTE 3: PENSJONSPREMIE

Halden kommunale pensjonskasse leverer en ytelsesbasert pensjonsordning til medlemsforetakene. Pensjonskassens styre fastsetter årlig premiesatsen i pensjonsordningen etter anbefaling fra ansvarshavende aktuar. Premien i pensjonskassen beregnes som en hendelsesbasert premie ved utgangen av hvert kvartal. Arbeidstakers andel er 2 %.

	2021	2020
Normalpremie	77 775 480	71 704 000
Til/fra administrasjonsreserve	2 694 000	2 904 000
Administrasjonskostnad	11 830 000	10 879 000
Premie for ikke-forsikringsbare hendelser	18 337 623	17 734 038
Reguleringspremie	89 937 448	18 266 250
Avkastningsgaranti	1 826 000	7 917 750
Til sammen	**202 400 550**	**129 405 039**
Herav medlemspremie (2 %)	16 666 238	14 451 225
Avgitt gjenforsikringspremie	-103 000	-103 000
Sum premieinntekter for egen regning	**202 297 550**	**129 302 039**

Avgitt gjenforsikringspremie representerer premiekostnad på katastrofeforsikring.

NOTE 4: UTBETALTE PENSJONER:

Utbetalte pensjoner	2021	2019
Alderspensjon	53 892 000	49 198 347
Uførepensjon	14 308 808	14 659 348
Ektefellepensjon	3 959 943	4 026 056
Barnepensjon	387 072	354 670
AFP	14 087 687	11 023 498
Sum pensjoner	**86 635 510**	**79 261 919**
Utbetalte refusjoner ihht overføringsavtalen	5 409 940	6 437 313
Mottatte refusjoner ihht overføringsavtalen	8 897 245	10 344 831
Netto utbetalte pensjoner	**83 148 205**	**75 354 401**

NOTE 5: MEDLEMSBESTAND PR 31.12.21

	Halden kommune	Halden kom. PK	H. Kirkelig Fellesråd	Sum
Antall aktive medl (ekskl uføre)	2 410	4	30	2 444
Fratrådte	3 957	0	29	3 986
Antall pensjonister	1 586	0	18	1 604
herav uførpensjonister	346	0	1	347
herav alderspensjonister	1 063	0	13	1 076
herav AFPere	35	0	3	38
herav ektefellepensjonister	134	0	1	135
herav barnepensjonister	8	0	0	8
	7 953	**4**	**77**	**8 034**

I tillegg er det 100 av uførepensjonistene og alderspensjonistene som får et barnetillegg som følge av at de har barn under 18 år.

NOTE 6: PENSJON EGNE ANSATTE

Pensjonsforpliktelser innregnes og måles i samsvar med IAS 19. Det var i 2021 fire ansatte i pensjonskassen.

Pensjonskostnader inkl. AGA	2022	2021
Nåverdi av årets opptjening	786 399	655 536
Rentekostnad	164 757	122 602
Amortisering av (redusert)/økt forpliktelse ved pensjonsplanendring		
Brutto pensjonskostnad	951 156	778 138
Forventet avkastning	-130 278	-87 120
Administrasjonskostnad/rentegaranti	0	0
Netto pensjonskostnad inkl. adm.kostnader	820 878	691 018
AGA netto pensjonskostnad inkl. adm.kostnader	115 744	97 434
Resultatført pensjonskostnad	936 622	788 452
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	0	-430 923
Herav resultatført AGA av aktuarielt tap (gevinst)	0	-53 252

Pensjonsforpliktelse	31.12.2022	31.12.2021
	Estimat	
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	9 622 567	8 671 411
Pensjonsmidler	7 243 157	6 600 567
Netto forpliktelse før arb.avgift	2 379 410	2 070 844
Arbeidsgiveravgift	335 497	291 989
Netto forpliktelse inkl. AGA	2 714 907	2 362 833
Ikke resultatført aktuariell gevinst (tap) ekskl. AGA	0	0
Ikke resultatført aktuariell gevinst (tap) AGA	0	0
Balanseført netto forpliktelse etter AGA – i balansepost 3.2/6.4.3	**2 714 907**	**2 362 833**

Avstemming inkl. AGA	2022	2021
Verdi ved årets begynnelse	2 362 833	2 757 646
+ Årets netto pensjonskostnad	936 622	788 452
+ Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbasert pensjonsordninger	0	-430 923
- Premieinnbetalinger	-584 548	-752 341
Balanseført netto forpliktelse UB i år inkl. AGA	2 714 907	2 362 833

Medlemsstatus	01.01.2022	01.01.2021
Antall aktive	4	4
Antall oppsatte	0	0
Antall pensjoner	0	0
Gj.snitts pensjonsgrunnlag, aktive	867 772	844 500
Gjennomsnittsalder, aktive	51,02	50
Gjennomsnitts tjenestetid, aktive	10,06	9
Forventet gjenstående tjenestetid, aktive	15,98	17

Forutsetninger	31.12.2021	31.12.2020
Diskonteringsrente	1,90 %	1,70 %
Lønnsvekst	2,75 %	2,25 %
G-regulering	2,50 %	2,00 %
Pensjonsregulering	1,75 %	1,25 %
Forventet avkastning	1,90 %	1,70 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %

NOTE 7: FORUTSETNINGER FOR FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

Premiereserve er avsatt på beregningsgrunnlag «K2013». Grunnlagsrente er 2,62 % for all opptjening før 1.1.2012, og 2,5 % for opptjening fra 1.1.2012 til 1.1.2015. Fra og med 1.1.2015 er all opptjening på 2.0 %. Fra og med 31.12.2015 ble opptjeningen på 3 % redusert til 2,62 %, som følge av frigjort kapital fra reduserte uførepensjonsforpliktelser. Gjennomsnittlig grunnlagsrente er 2,31 %.

NOTE 8: SENSITIVITETSANALYSE

Forutsetning	Endring	Økt premiereserve (mill. kroner)
Dødelighet	Reduksjon 10% i alle aldre	36,7
Uførhet	Økning 15 %	7,8

Tabellen over viser effekten på premiereserven (i mill. kr) ved en reduksjon i dødelighet på 10 % og ved en økning i uførhet på 15% (25% det første året).

NOTE 9: ENDRINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

	Premie-reserve	Tilleggsavsetning	Premiefond	Kurs-reguleringsfond	Totalt
Saldo 01.01.	1 723 537 365	65 000 000	320 154 533	516 917 687	2 625 609 585
Premier	202 400 550		-16 417 544		185 983 006
Administrasjonspremie	-11 830 000				-11 830 000
Gjenforsikringspremie	-103 000				-103 000
Rentegaranti	-1 826 000				-1 826 000
Pensjonsutbetalinger	-83 148 313				-83 148 313
Garantert rente	39 068 305		5 694 797		44 763 102
Risikoresultat	-5 055 447				-5 055 447
Til administrasjonsresultat	279 467				279 467
Overføringer	0	78 870 789	2 527 778	131 598 630	212 997 197
Saldo 31.12.	**1 863 322 927**	**143 870 789**	**311 959 563**	**648 516 317**	**2 967 669 596**

SKOFABRIKKEN // FOTO: CONTENTVIDEO

NOTE 10: SPESIFIKASJON AV AVSETNINGER PÅ BALANSEN

	2021	2020	2021	2020	Endring
	Antall forsikrede		Reserve opptjente ytelser (beregnet etter individuell pensjonsalder)		
Aktive	2 444	2 129	546 704 649	490 169 629	56 535 020
Oppsatte rettigheter	3 986	3 786	155 555 484	141 107 795	14 447 689
Oppsatte/aktive i alt	**6 430**	**5 915**	**702 260 133**	**631 277 424**	**70 982 709**
Alderspensjon	1 114	1 055	762 221 841	694 669 238	67 552 603
Ektefellepensjon	135	132	44 321 582	46 612 398	-2 290 816
Barnepensjon	8	8	4 129 901	3 158 884	971 017
Uførepensjon	347	353	273 095 273	279 439 097	-6 343 824
Aktuelle i alt	**1 604**	**1 548**	**1 083 768 597**	**1 023 879 617**	**59 888 980**
TOTALT	**8 034**	**7 463**	**1 786 028 730**	**1 655 157 041**	**130 871 689**
Netto Premiereserve			1 786 028 730	1 655 157 041	130 871 689
Netto premiereserve			1 786 028 730	1 655 157 041	130 871 689
Erstatningsavsetninger			27 721 233	21 780 831	5 940 402
Adminstrasjonsreserve			49 572 963	46 599 496	2 973 467
Premireserve inklusive erstatningsavsetninger og adm.reserve			**1 863 322 926**	**1 723 537 368**	**139 785 558**
Forhåndsreservering K2013					0
Manglende avsetning			0	0	0
Balanseført premiereserve			**1 863 322 926**	**1 723 537 368**	**139 785 558**

Endring i forsikringsfondet	
Overført fra premiereserve i forbindelse med endringer 1.1.2020	0
Endring i premiereserve før erstatningsavsetninger og adm.	130 871 689
Gjenstående oppreservering K2013 pr. 31.12.2014	0
Endring i erstatningsavsetninger	5 940 402
Endring i administrasjonsavsetninger	2 973 467
Sum endring i premiereserve	**139 785 558**

(Premiefond anvendt til dekning av premie)/Innbetaling til premiefond	-16 417 544
Renter til premiefondet	5 694 797
Overført fra premiereserve i forbindelse med endringer 1.1.2020	0
Overskudd på avkastningsresultat overført premiefond	0
Risikoresultat tilordnet forsikringskontrakter overført premiefond	2 527 778
Sum endring i premiefond	**-8 194 970**

Til tilleggsavsetninger	78 870 789
Endring i risikoutjevningsfond	2 576 424
Sum alle endringer	**213 037 801**

Premiefond	2021	2020
Premiefond 31.12.	311 959 563	320 154 533
Tilleggsavsetninger	143 870 789	65 000 000
Årlig innbetalt premie	185 983 006	129 405 039
Premiefondet i % av årlig premie	167,74 %	247,40 %

Premiefondets anvendelse siste 7 år	Dekning av premie
2021	16 417 544
2020	(5 771 640)
2019	7 095 211
2018	4 137 030
2017	40 965 158
2016	5 028 402
2015	20 607 000

NOTE 11: FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER PR 31.12.21

	Sum
Premiereserve	1 835 601 694
Kursreguleringsfond	648 516 317
Tilleggsavsetninger	143 870 789
Premiefond	311 959 563
Erstatningsreserve	27 721 233
Sum	**2 967 669 596**

NOTE 12: SPESIFIKASJON AV PREMIEFOND

Halden kommune	H. kirkelige fellesråd	Halden kom. PK	Sum
307 594 408	1 147 184	3 217 972	**311 959 563**

NOTE 13: EGENKAPITAL

MORSELSKAPET Egenkapital	Innskutt EK	Fond for urealiserte gevinster	Risikoutjevningsfond	Opptjent EK	Sum EK
EK 01.01.	47 704 407	0	867 120	160 781 783	209 353 310
Ny innskutt egenkapital	1 723 537				1 723 537
Resultat av ikke-teknisk regnskap				10 265 289	10 265 289
Andre resultatkomponenter				430 924	430 924
Skattekostnader				-161 848	-161 848
Administrasjonsresultat				-1 691 479	-1 691 479
Rentegarantipremie og forjenesteelement				1 826 000	1 826 000
Avkastning på risikoutjevningsfondet			48 645		48 645
Risikoresultat			2 527 778		2 527 778
Egenkapital 31.12.	**49 427 944**	**0**	**3 443 544**	**171 450 669**	**224 322 157**

KONSERN					
Ek 01.01.2021 inkluder minoritet					223 235 275
Årets resultat					16 634 696
Utdelt til minoritet i året					-1 034 865
Minoritetens andel av egenkapital					-14 512 896
Egenkapital konsern 31.12.					**224 322 210**

NOTE 14: RESULTATANALYSE

Administrasjonsresultat	-1 691 479
Premie for avkastningsgaranti	1 826 000
Netto finansinntekter i kollektiv porteføljen	123 682 537
- Pliktige rentekostnader	-44 763 103
Renteresultat	78 919 434
Risikoresultat	5 055 556
Teknisk resultat	**84 109 512**

Resultat i selskapsporteføljen	10 265 289
Skattekostnader	-161 848
Andre resultatkomponenter	430 924
Total resultat før disponering	94 643 876
Overført til tilleggsavsetninger	-78 870 789
Risikoresultat til premiefond	-2 527 778
Renteresultat til premiefond	0
Renteresultat overført til premiereserve	0
Risikoresultat til risikoutjevningsfond	-2 527 778
Renteresultat til risikoutjevningsfond	-48 645
Til selskapsporteføljen	**10 668 886**

NOTE 15: KAPITALAVKASTNING

Kollektivporteføljen (kunde):		
Kapitalavkastning	Verdijustert	Bokført
2021	9,36 %	5,44 %
2020	8,28 %	5,78 %
2019	11,03 %	4,45 %
2018	1,61 %	4,61 %
2017	8,21 %	6,15 %
2016	6,27 %	4,76 %

Selskapsporteføljen:	
Kapitalavkastning	Verdijustert
2021	4,96 %
2020	5,81 %
2019	5,78 %
2018	5,55 %
2016	5,11 %
2015	3,46 %

NOTE 16: OBLIGASJONER, SERTIFIKATER OG ANDRE FINANSIELLE EIENDELER, INKL UREALISERTE TAP

Pengemarkedsfond	Antall andeler	Kostpris	Kursverdi	Urealisert	Balanseført verdi
Nordea Kort Obligasjon Pluss (selskap)	49 695,80	49 664 963	49 610 818	-54 145	49 610 818
Nordea FRN Pensjon	66 924,14	68 525 179	68 211 324	-313 855	68 211 324
Sum		**118 190 142**	**117 822 142**	**-368 000**	**117 822 142**

Obligasjonsfond	Antall	Kostpris	Kursverdi	Urealisert	Balanseført verdi
Alfred Berg Høyrente	406 646,42	39 675 573	46 634 211	6 958 638	46 634 211
Alfred Berg Nordic Inv Grade Inst	678 861,36	70 117 431	69 298 167	-819 264	69 298 167
Payden Global Bond Fund NOK	1 397 315,73	197 041 137	208 655 288	11 614 151	208 655 288
Loomis Sayles Sust Global Corp	1 808 156,84	181 271 896	185 516 891	4 244 995	185 516 891
AXA WF Global Sustainable Aggregate I	760 797,24	77 038 050	76 490 555	-547 495	76 490 555
Dimensional Global Short Fixed Income NOKH	9 541 984,73	100 000 000	98 473 282	-1 526 718	98 473 282
C Worldwide obligasjon	105 478,43	132 011 210	129 615 055	-2 396 155	129 615 055
Sum		**797 155 297**	**814 683 449**	**17 528 152**	**814 683 449**
Til sammen		**915 345 439**	**932 505 591**	**17 160 152**	**932 505 591**

NOTE 17: AKSJER OG ANDELER I AKSJEFOND, INKL UREALISERT GEVINST OG TAP

Aksjefond	Antall andeler	Kostpris	Kursverdi	Urealisert	Balanseført verdi
C WorldWide Norge	740,76	2 793 149	15 421 614	12 628 465	15 421 614
C WorldWide Globale Aksjer	5 431,45	24 848 856	134 778 819	109 929 963	134 778 819
Nordea Stabile Aksjer Global	30 096,14	38 000 000	107 430 780	69 430 780	107 430 780
Danske Fund Aksje Norge Inst II	18 821,85	17 584 839	78 865 902	61 281 063	78 865 902
Alfred Berg GAMBAK	2 210,99	39 587 703	114 230 856	74 643 153	114 230 856
AB Global Core Equity IX	22 589,55	39 012 650	95 884 531	56 871 881	95 884 531
T Rowe Global Value Select USD	342 640,20	27 969 720	44 028 806	16 059 086	44 028 806
Ardevora Global Long-only Equity SRI Fund Class E	27 658 124,31	22 062 886	39 871 952	17 809 066	39 871 952
Genesis EM Investment Company – Class C (global)	29 338,14	24 267 362	23 690 648	-576 714	23 690 648
KLP Aksje Global Indeks III	21 277,22	36 284 956	36 284 952	42 636 223	78 921 179
KLP Aksje Global Indeks IV	22 445,55	36 753 554	75 323 653	38 570 099	75 323 653
Arctic Norwegian Value Creation D	27 121,08	32 150 000	51 132 461	18 982 461	51 132 461
Sensibel AS	68 965,00	3 999 970	3 999 970	0	3 999 970
Minuendo AS	15 625,00	5 000 000	5 000 000	0	5 000 000
Elliptic Lab	55 000,00	12 650 000	15 262 500	2 612 500	15 262 500
Værste AS	1 300 684,00	91 952 149	126 914 943	34 962 794	126 914 943
Ski sentrum Eiendom AS		28 520 000	30 444 887	1 924 887	30 444 887
Wilberg Atrium Holding AS		16 605 000	22 669 027	6 064 027	22 669 027
HKP Eiendom, kollektivporteføljen		216 489 601	216 486 380	67 953 232	284 442 833
HKP Eiendom, selskapsporteføljen		56 270 399	56 270 399	17 662 531	73 932 930
Sum		**772 802 793**	**1 293 993 079**	**649 445 497**	**1 422 248 290**

NOTE 18: OBLIGASJONER SOM HOLDES TIL FORFALL – ANLEGGSMIDLER

Kategori	Bokført verdi	Urealisert gevinst/ tap	Påløpt rente/ utbytte	Markeds-verdi
Bank	177 822 900	-3 939 107	2 748 117	176 631 910
Maskinvare	8 000 000		16 526	8 016 526
Sum	**185 822 900**	**-3 939 107**	**2 764 643**	**184 648 436**

Duasjon	2,22 år
Effektiv rente	2,81 %

NOTE 19: INNTEKTER FRA OG KOSTNADER VED FINANSIELLE EIENDELER

MORSELSKAPET	2021		2020	
	Kollektiv	Selskap	Kollektiv	Selskap
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	**21 128**	**4 940**	**18 838**	**4 786**
Renter utlån	530	0	596	0
Renter bank	266	311	407	409
Renter obligasjoner og sertifikater	24 225	492	10 614	372
Renter obligasjoner holdt til forfall	6 880	0	15 179	0
Sum renteinntekter	**31 901**	**803**	**26 796**	**781**
Inntekter fra investeringseiendom	11 054	3 408	10 977	3 384
Kostnader investeringseiendom	-97	0	-36	0
Sum netto inntekter fra investeringseiendom	**10 958**	**3 408**	**10 942**	**3 384**
Realisert kursgevinst og -tap aksjer	66 714	0	42 456	0
Realisert kursgevinst og -tap obligasjoner	5 527	0	24 805	0
Sum realisert kursgevinst og -tap	**72 241**	**0**	**67 261**	**0**
Urealisert kursgevinst og -tap aksjer	133 586	0	57 456	0
Urealisert kursgevinst og -tap obligasjoner	-20 993	-91	10 483	57
Verdiendringer eiendom	6 461	1 490	2 957	2 500
Sum verdiendringer	**119 054**	**1 400**	**70 896**	**2 557**
Forvaltningsgebyrer	-2 778	-286	-2 476	-265
KONSERN	**2021**		**2020**	
	Kollektiv	Selskap	Kollektiv	Selskap
Renter utlån	530	0	596	0
Renter bank	266	311	407	409
Renter obligasjoner og sertifikater	24 225	492	10 614	372
Renter obligasjoner holdt til forfall	6 880	0	15 179	0
Sum renteinntekter	**31 901**	**803**	**26 796**	**781**
Inntekter fra investeringseiendom	35 224	9 716	31 337	8 575
Sum netto inntekter fra investeringseiendom	**35 224**	**9 716**	**31 337**	**8 575**
Realisert kursgevinst og -tap aksjer	66 714	0	42 456	0
Realisert kursgevinst og -tap obligasjoner	5 527	0	24 805	0
Sum realisert kursgevinst og -tap	**72 241**	**0**	**67 261**	**0**
Urealisert kursgevinst og -tap aksjer	133 586	0	57 456	0
Urealisert kursgevinst og -tap obligasjoner	-19 503	-91	10 483	57
Verdiendringer eiendom	6 461	1 490	2 957	2 500
Sum verdiendringer	**120 544**	**1 400**	**70 896**	**2 557**
Forvaltningsgebyrer	-2 778	-286	-2 476	-265

Note 19 er oppgitt i 1000-kroner.

NOTE 20: REALISERT TAP/GEVINST VERDIPAPIRER

Gevinst/ tap ved salg av verdipapirer	2021		2019	
	Tap	Gevinst	Tap	Gevinst
Salg av obligasjoner	-747 893	6 275 269	(1 591 029)	18 708 298
Valutasikring	0	0	(234 041)	7 921 355
Salg av aksjer	0	66 713 981	0	42 456 050
	-747 893	**72 989 250**	**(1 825 070)**	**69 085 703**

NOTE 21: FORDRINGER

Fordring pensjonspremie er i sin helhet innbetalt til pensjonskassen i januar/februar 2022.

Morselskapet	Beløp	Portefølje
Fordring på HKP Holding Eiendom AS	89 121 478	Kunde
Ubetalt premie per 31.12	56 077 122	Kunde
Sum	**145 198 600**	

Konsernet	Beløp	Portefølje
Ubetalt premie per 31.12	56 077 122	Kunde
Fordringer	16 838 193	Kunde
Gjeld	-1 418 718	Kunde
Fordringer	4 376 932	Selskap
Gjeld	-368 782	Selskap
Sum	**75 504 747**	

Transasksjoner med nærstående parter:

Leieinntekter Halden kommune	14 440 567

NOTE 22: UTLÅNSPORTEFØLJEN

HKP yter lån til medlemmer mot førsteprioritets pant i fast eiendom. Lånene kan ikke overstige 80 % av markedsverdi av pantet. Ved årsskiftet var renten 2,50 % innenfor 60 % av markedsverdi og 3,00 % for den andelen av lånet som ligger mellom 60 % og 80 % av markedsverdi. Utlån til medlemmer pr 31.12.21 er på 19 202 626,- kroner. I de siste årene har pensjonskassen ikke hatt tap på utlånsvirksomheten.

NOTE 23: PANTELÅN

Lånetaker	Låneopptak	Betingelser	Valuta	Utbet pr 31.12.21	Låneramme
Saugbrugs Bioenergi AS	22.11.2016	3 mnd NIBOR +5,05 % p.a.	NOK	39 375 000	50 000 000
Helsehuset 1 AS	22.12.2016	3,70 %	NOK	18 400 000	
Felt Z AS	06.06.2017	3,95 %	NOK	4 300 000	
Mjåvand AS	30.06.2017	3,95 %	NOK	4 500 000	
NHV 25 Holding AS	03.07.2017	3,62 %	NOK	10 900 000	
Nydalen Eiendomsholding AS	28.09.2017	3,68 %	NOK	7 860 962	
Oslo Sentrumsholding AS	28.09.2017	3,85 %	NOK	11 489 132	
Forskningsveien II AS	13.10.2017	3,70 %	NOK	14 100 000	
IK Gruppen AS	05.06.2018	4,54 %	NOK	13 900 000	
Offentlige Bygg Hamar AS	21.12.2018	3,80 %	NOK	3 000 000	
Utlån til medlemmer			NOK	19 202 626	
Konvertibelt lån, Sensibel			NOK	1 500 000	
Sum				**148 527 720**	

NOTE 24: ANDRE FINANSIELLE EIENDELER INKL BANKINNSKUDD

MORSELSKAP	2021	2020
DNB	85 042 623	31 601 244
Danske Bank	4 237 230	40 430 937
Sparebank 1	31 726 207	31 467 980
	121 006 060	**103 500 161**

Selskapsporteføljens andel av bankinnskudd er 51 858 562 kroner

KONSERN	2021	2020
DNB	177 310 995	68 005 712
Nordea	7 640 698	
Danske Bank	4 237 230	40 430 937
Sparebank 1	31 726 207	31 467 980
	220 915 130	**139 904 629**

Selskapsporteføljens andel av bankinnskudd er 72 470 987 kroner

NOTE 25: KORTSIKTIG GJELD/ANNEN GJELD

Kortsiktig gjeld består av avsatte periodiserte kostnader, pensjonsinnskudd, feriepenger, arbeidsgiveravgift, fagforeningskontingent og skattetrekk.

NOTE 26: INVESTERINGSEIENDOM

MORSELSKAP, kunde

Eiendom	Anskaffet/ solgt	Anskaffelses-verdi	Historisk balanseført merverdi	Balanseført verdi før merverdi	Tilgang investert av pensjons-kassen	Mer-/mindre-verdi 2021	Balanseført verdi 31/12	Leieinntekter 2021
Storgt. 8 / Wielsplass 4 – Rådhuset	mar.03	48 352 144	36 047 856	119 000 000	2 676 022	3 323 978	125 000 000	7 228 402
Svenskegata 6 – Fayegården	mar.03	7 100 000	9 200 000	17 867 972	227 955	0	18 095 928	1 268 095
Kongens Brygge 3 – Tollboden	jul.10	4 300 000	1 200 000	8 500 000	362 839	1 137 160	10 000 000	382 934
Storgt. 8 / Wielsplass 4 – Gamle rådhus	mar.03		14 700 000	38 000 000	0	2 000 000	40 000 000	2 174 789
Sum kunde		**59 752 144**	**61 147 856**	**183 367 973**	**3 266 816**	**6 461 138**	**193 095 927**	**11 054 220**

MORSELSKAP, selskap

Eiendom	Anskaffet/ solgt	Anskaffelses-verdi	Historisk balanseført merverdi	Balanseført verdi før merverdi	Tilgang investert av pensjons-kassen	Mer-/mindre-verdi 2021	Balanseført verdi 31/12	Leieinntekter 2021
Storgt.8 / Wielsplass 4 – Brannstasjonen	mar.03	7 647 856	6 852 144	15 008 227	19 490	0	15 027 718	1 130 621
Tordenskjoldsgt. 4 – Folkets Hus	jun.08	11 648 400	19 351 600	37 500 000	9 840	1 490 160	39 000 000	2 255 726
Sum selskap		**19 296 256**	**26 203 744**	**52 508 227**	**29 330**		**54 027 718**	**3 386 347**

Alle bygninger er kontoreiendommer, med unntak av Brannstasjonen som er kontor/lager/garasjer. Eiendommene er 100% utleid til Halden kommune. Leieavtalen er uoppsigelig for leietaker. Verdsettelsene er basert på en forrentningsverdi av eiendommene gjennomført av uavhengig takstmann.

NOTER

KONSERN, kunde

Eiendom	Anskaffet/ Solgt	Anskaffelses-verdi	Historisk balanseført merverdi	Balanseført verdi før merverdi	Tilgang investert av pensjons-kassen	Mer-/mindre-verdi 2021	Balanseført verdi 31/12	Leieinntekter 2021
Storgt.8 / Wielsplass 4 – Rådhuset	mar.03	48 352 144	36 047 856	119 000 000	2 676 022	3 323 978	125 000 000	7 228 402
Svenskegata 6 – Fayegården	mar.03	7 100 000	9 200 000	17 867 972	227 955	0	18 095 928	1 268 095
Kongens Brygge 3 – Tollboden	jul.10	4 300 000	1 200 000	8 500 000	362 839	1 137 160	10 000 000	382 934
Storgt. 8/Wielsplass 4 – Gamle rådhus	mar.03		14 700 000	38 000 000	0	2 000 000	40 000 000	2 174 789
Svinesund Transport-senter AS	nov.17	118 134 511	118 134 511	119 960 290		8 850 417	128 810 708	8 973 199
Os Allé 3 Eiendom AS	des.17	16 667 700	16 667 700	43 494 789	103 896 512	408 672	147 799 972	5 002 973
Aluminiumsgården AS	des.19	6 834 072	6 834 072	7 006 815		-216 048	6 790 766	350 576
Hvalen Eiendom AS	jul.21	11 914 726	11 914 726	11 914 726			11 914 726	862 761
Sum kunde		**213 303 153**	**214 698 864**	**365 744 593**	**107 163 328**	**15 504 179**	**488 412 100**	**26 243 729**

KONSERN, selskap

Eiendom	Anskaffet/ solgt	Anskaffelses-verdi	Historisk balanseført merverdi	Balanseført verdi før merverdi	Tilgang investert av pensjons-kassen	Mer-/mindre-verdi 2021	Balanseført verdi 31/12	Leieinntekter 2021
Storgt.8 / Wielsplass 4 – Brannstasjonen	mar.03	7 647 856	6 852 144	15 008 227	19 490	0	15 027 718	1 130 621
Tordenskjoldsgt. 4 – Folkets Hus	jun.08	11 648 400	19 351 600	37 500 000	9 840	1 490 160	39 000 000	2 255 726
Svinesund Transport-senter AS	nov.17	30 705 764	30 705 764	31 182 562		2 300 584	33 483 145	2 332 500
Os Allé 3 Eiendom AS	des.17	4 332 300	4 332 300	11 306 066	27 006 931	106 230	38 419 228	1 300 476
Aluminiumsgården AS	des.19	1 776 453	1 776 453	1 821 356		-56 160	1 765 197	91 129
Hvalen Eiendom AS	jul.21	3 097 122	3 097 122	3 097 122			3 097 122	224 267
Sum selskap		**59 207 895**	**66 115 384**	**99 915 333**	**27 036 262**	**3 840 814**	**130 792 409**	**7 334 719**

FOTO: CONTENTVIDEO

NOTE 27: AKSJER I DATTERSELSKAPER

Pensjonskassen innregner investeringer i datterselskapet ved måling til virkelig verdi etter IAS39.

Selskapets navn	Kontoradr.	Eierandel	Kostpris	Markeds-verdi	Mer-/ mindre-verdier
HKP Eiendom Holding AS	Halden	100 %	272 760 000	358 375 763	85 615 763

FORDELT PÅ:

2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, selskapsporteføljen	73 932 930
6.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, kollektivporteføljen	284 442 833
Sum begge porteføljer	**358 375 763**

Resultatfordeling:	
2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	21 127 512
12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	4 940 084
Sum	**26 067 596**

Fordring/gjeld konsern:	**89 121 478**

Det har ikke vært inntekter eller kostnader mellom konsernselskap, med unntak av rentekostnader og renteinntekter.
Deler av fordringene gjelder renteinntekter for 2021.

NOTE 28: ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Andre driftsutgifter	2021	2020
Lønnskostnader	5 747 065	5 976 388
Andre driftsutgifter	3 673 311	3 272 504
Forvaltningsomkostninger	2 778 189	2 475 794
Forsikringsrelaterte kostnader	1 043 822	627 286
	13 242 387	**12 351 972**

NOTE 29: YTELSER TIL LEDENDE ANSATT OG STYRET

Styrehonorar utgjorde 661 754 kroner. En av styrets medlemmer har lån i Halden kommunale pensjonskasse. Godtgørelse til daglig leder utgjorde:

Fast lønn	1 205 100
Pensjonskostnader	253 071
Andre naturalytelser	4 392
Sum	**1 462 563**

NOTE 30: ANDRE KOSTNADER

MORSELSKAP		
Kostnader til revisjon inkl. mva	**2021**	**2020**
Lovpålagt revisjon – årsregnskap og ligningspapirer	541 670	462 000
Regnskapsmessig bistand	210 773	290 625
Sum	**752 443**	**752 625**

KONSERN		
Kostnader til revisjon inkl. mva	**2021**	**2020**
Lovpålagt revisjon – årsregnskap og ligningspapirer	712 646	654 325
Regnskapsmessig bistand	531 320	433 525
Sum	**1 243 966**	**1 087 850**

NOTE 31: SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper, det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt, samt formues-skatt. Skattekostnaden fordeles på ordinært resultat og resultat av ekstraordinære poster i henhold til skattegrunnlaget.

Årets skattekostnad fremkommer slik:	2021	
	Morselskap	Konsern
Betalbar skatt	161 848	161 848
For mye avsatt tidligere år	-	
Endring utsatt skatt	-	1 117 697
Årets totale skattekostnad	**546 163**	**2 479 804**

Avstemming skattekostnad og skatt beregnet med nominell skattesats:		
Årets totale skattekostnad	161 848	
Skatt beregnet med nominell skattesats (25%)	3 351 709	
Avvik	**-3 189 861**	
Avviket forklares med:		
Formueskatt	161 848	
Ikke utlignet skatt verdiendring selskapsporteføljen	-1 212 365	
Ikke utlignede endring i midlertidige forskjeller	-2 520 448	
Anvendt fremførbart underskudd ikke utlignet	381 104	
Sum forklaring	**-3 189 861**	

Betalbar skatt i årets skattekostnad fremkommer slik:		
Permanente forskjeller	13 406 836	
Verdiendring aksjer og obligasjoner	0	
Endring midlertidige forskjeller	-4 849 461	
anvendelse av fremførbart underskudd	-10 081 790	
Sum årets skattepliktige overskudd		
Sum årets skattepliktige overskudd	**-1 524 415**	
Kostnadsført betalbar skatt	161 848	
Årets skattekostnad	**161 848**	

Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skattefordel
Positive og negative forskjeller mellom finansregnskap og skatteregnskap danner grunnlag for beregningen av utsatt skatt eller utsatt skattefordel i balansen.

Forskjeller som ikke kan utlignes:	MORSELSKAP		KONSERN	
	2021	2020	2021	2020
Varige driftsmidler	**98 855 828**	**92 534 634**	**98 960 955**	**83 011 801**
Gevinst og tapskonto inkludert overgangsregel	-15 042 403	-18 802 999	-14 444 841	-18 056 046
Verdipapirer	-54 145	32 933	-54 145	32 933
Underskudd til fremføring	-2 298 985	-774 570	-16 785 739	-12 110 055
Sum	**81 460 295**	**72 989 998**	**67 676 230**	**52 878 633**
Utsatt skatt (25%)	**20 365 074**	**18 247 500**	**16 919 058**	**13 219 658**
Ikke utlignede forskjeller	**-81 460 295**	**-72 989 998**	**-81 460 295**	**-72 989 998**
Utsatt skatt grunnlag	**0**	**0**	**-13 784 065**	**-20 111 365**
Utsatt skattefordel			**4 146 126**	**4 460 450**
Utsatt skatt			-1 113 632	-35 950
Sum			**3 032 494**	**4 424 500**

Nåverdi av utsatt skatt knyttet til eiendommer i datterselskap er nettoført mot eiendommen i 2020.
For konsernet er utsatt skatt og utsatt skattefordel delvis nåverdiberegnet. For konsernet foreligger det også 22% utsatt skatt for enkelte selskap. Utsatt skatt for morselskapet er ikke utlignet og vil ved realisasjon av verdiendring i kundeporteføljen bli tilført forsikringstekniske avsetninger. Skattemessig saldoverdier på bygningen er økt med tilsvarende andel av verdiregulering eiendom som er tilført forsikringstekniske avsetninger knyttet til kundeporteføljen.

Formueskatt	2021	2020
Skattepliktig bruttoformue	1 833 526 446	1 907 952 583
Skattepliktig gjeld	-1 791 847 240	-1 800 044 107
Grunnlag formueskatt	**41 679 206**	**107 908 476**
0,15% formueskatt	62 519	161 863

NOTE 32: KONTANTSTRØMOPPSTILLING

MORSELSKAPET		
Kontantstrømoppstilling – Den indirekte modell	**2021**	**2020**
Kontantstrøm av operasjonelle tjenester		
Resultat før skatt	13 407 212	16 200 018
Betalt skatt	-161 848	-546 163
Overført fra/til premiefond og tilleggsavsetninger	70 675 765	217 073 246
Verdiendring verdipapirer	-136 448 091	-91 193 933
Gevinst/tap verdipapirer	-72 241 357	-67 260 633
Netto økning/reduksjon investert i finansielle omløpsmidler	-96 924 984	-156 306 189
Endring i kursreguleringsfond	131 598 630	86 351 160
Verdiendring fast eiendom	-7 951 298	-5 456 987
Forskjell kostnadsført pensjon og inn/utbetalinger	139 785 561	-67 811 159
Endring andre tidsavgrensningsposter	-51 236 972	-381 500
Netto kontantstrøm operasjonelle aktiviteter (A)	**-69 332 141**	**23 822 420**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto Investeringer og salg i fast eiendom	-3 296 146	-9 522 010
Netto investeringer i aksjer	3 135 000	-
Netto reduksjon/økning pantelån	4 079 337	-
Netto reduksjon/økning andre utlån	-40 028 964	-38 185 183
Netto investert/solgt i finansielle anleggsmidler	61 390 518	97 300 056
Netto investert finansielle omløpsmidler (B)	**25 279 744**	**49 592 863**
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Endring i innskutt egenkapital	1 723 537	1 791 348
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	**1 723 537**	**1 791 348**
Netto endring i likvider gjennom året (A+B+C)	**17 505 900**	**-17 947 930**
Likvidbeholdning 1.1.	103 500 160	121 448 090
Likvidbeholdning 31.12	**121 006 060**	**103 500 160**

Inkl. i posten likvidbeholdning er medtatt følgende poster fra balansen		
	31.12.2021	**31.12.2020**
Likvidbeholdning	121 006 060	103 500 160
Sum	**121 006 060**	**103 500 160**

NOTE 32: KONTANTSTRØMOPPSTILLING

KONSERN		
Kontantstrømoppstilling – Den indirekte modell	**2021**	**2020**
Kontantstrøm av operasjonelle tjenester		
Resultat før skatt	17 914 241	18 162 905
Betalt skatt	-161 848	-546 163
Overført fra/til premiefond og tilleggsavsetninger	70 675 765	217 073 246
Verdiendring verdipapirer	-125 157 795	-77 170 757
Gevinst/tap verdipapirer	-82 707 068	-67 260 633
Netto økning/reduksjon investert i finansielle omløpsmidler	-90 847 678	-156 306 189
Endring i kursreguleringsfond	131 598 630	86 351 160
Verdiendring/gevinst/tap fast eiendom/tilgang	-7 951 298	-13 779 687
Forskjell kostnadsført pensjon og inn/utbetalinger	139 785 561	-67 811 159
Endring andre tidsavgrensningsposter	-47 747 906	12 765 781
Netto kontantstrøm operasjonelle aktiviteter (A)	**5 400 604**	**-48 521 497**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Netto Investeringer og salg i fast eiendom	5 281 506	-9 522 010
Netto investeringer i aksjer	3 135 000	-
Netto reduksjon/økning pantelån	4 079 337	-
Netto reduksjon/økning andre utlån		-38 185 183
Netto investert/solgt i finansielle anleggsmidler	61 390 518	97 300 056
Netto investert finansielle omløpsmidler (B)	**73 886 360**	**49 592 863**
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Endring i innskutt egenkapital	1 723 537	1 791 348
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	**1 723 537**	**1 791 348**
Netto endring i likvider gjennom året (A+B+C)	**81 010 502**	**2 862 714**
Likvidbeholdning 1.1.	139 904 628	137 041 914
Likvidbeholdning 31.12	**220 915 130**	**139 904 628**
Inkl. i posten likvidbeholdning er medtatt følgende poster fra balansen		
	31.12.2021	**31.12.2020**
Likvidbeholdning	220 915 130	139 904 629
Sum	**220 915 130**	**139 904 629**

SKOFABRIKKEN // FOTO: CONTENTVIDEO

NOTE 33: SOLVENSKAPITALKRAV

Pensjonskassen har vært underlagt forenklet solvenskapitalkrav etter forskrift om pensjonsforetak kapittel 4 siden 1.1.2019. Det forenklede solvenskapitalkravet baserer seg på det som tidligere var stresstest I, med noen mindre endringer. Solvenskapitalkravet gjelder for pensjonskassen til enhver tid.

Solvenskapitalkravet er delt opp i markedsrisiko, livsforsikringsrisiko, helseforsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko. Pensjonskassen tilbyr ingen helseforsikring, og det er derfor ingen helseforsikringsrisiko for pensjonskassen.

Markedsrisiko uttrykker risikoen knyttet til store svingninger i det finansielle markedet. I beregningen av markedsrisikoen stresses aktivaen allokert til rente-, aksje-, eiendoms-, valuta- og kredittmarkedene med definerte verdiendringer. Markedsrisikoen er den største risikogruppen for pensjonskassen.

Livsforsikringsrisiko uttrykker risikoen knyttet til endringer i avsetninger som følge av systematisk endring i dødlighet, forventet levetid og uførhet, som for eksempel generell bedring eller forverring av folkehelsen.

Motpartsrisiko uttrykker risiko for tap som følge av at motparter i derivatposisjoner, gjenforsikringsavtaler m.m. ikke kan møte sine forpliktelser.

Operasjonell risiko uttrykker risiko for tap som følge av svikt i interne prosesser, i system og som følge av eksterne hendelser.

Solvenskapitalkravet er beregnet på bakgrunn av Finanstilsynets til en hver tid gjeldende metodikk og risikomodeller.

	31.12.2021	31.12.2020
Samlet solvenskrav markedsrisiko	720	640
Samlet solvenskrav livsforsikringsrisiko	102	63
Samlet solvenskrav helseforsikringsrisiko	-	-
Samlet solvenskrav motpartsrisiko	20	12
Sum solvenskrav før korrelasjonseffekt	**841**	**715**
Samlet solvenskrav etter korrelasjonseffekt	757	662
Operasjonell risiko	13	12
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	(116)	(101)
Samlet solvenskapitalkrav	**655**	**573**
Ansvarlig kapital uten overgangsregler	1 063	795
Overskudd/underskudd av ansvarlig kapital	409	222
Solvenskapitaldekning	162 %	139 %

Solvenskapitaldekningen viser forholdet mellom ansvarlig kapital og samlet solvenskrav, og er på 162 %.
Med det tilfredsstiller pensjonskassen solvenskapitalkravet.

NOTE 34: SOLVENSMARGINKRAV

Egenkapital	224 322
Anvarlig lånekapital	-
50% av TA og RUF	73 657
Solvensmarginkapital	**297 979**
4% av premiereserve, TA og premiefond (og forhåndsreservering K2013)	82 073
0,3% av Dødsrisikosum	2 831
18 % av ett års risikokostnad for uførhet og premiefritak	5 450
Solvensmarginkrav	**90 354**
Solvensmargin	330 %

GABLER

AKTUARBERETNING FOR 2021 FOR HALDEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS er ansvarshavende aktuar for Halden Kommunale Pensjonskasse. Som pensjonskassens ansvarshavende aktuar skal vi sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte.

Etter vår vurdering er dette forholdet i samsvar med lov og forskrifter, og pensjonskassen oppfyller gjeldende krav til avsetninger. Fordelingen i henhold til Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-13 (Tilordning av avkastning, overskudd) og § 3-14 (Overskudd på risikoresultatet) er vurdert å være i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-18 (Anvendelse av overskudd tilordnet kontraktene).

Pensjonskassen har benyttet pristariffer som er meldt til Finanstilsynet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-7 (Meldeplikt og tilsyn med pristariffer). HKP bruker dødelighetstariffen K2013 og et tilpasset grunnlag for uførhet, sist oppdatert i 2018.

Premiereserven for de kontraktfastsatte forpliktelsene er beregnet i samsvar med Lov om Forsikringsvirksomhet § 3-9 (Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser).

Forsikringsteknisk resultat og dets anvendelse fordelte seg slik i 2021:

beløp i tusen kr	Resultat	Resultat anvendt til				
		TA	RUF	PF	Pr.res.	Opptjent EK
Risikoresultat	5 056		2 528	2 528		
Renteresultat	78 919	78 871	48			
Administrasjonsresultat	- 1 691					- 1 691
Rentegaranti- og fortj. premie	1 826					1 826
Til sammen	**84 110**	**78 871**	**2 576**	**2 528**	**-**	**135**
TA = Tilleggsavsetninger, RUF = Risikoutjevningsfond, PF = Premiefond, Pr.res. = Premiereserve, EK = Egenkapital						

Gjennomsnittlig grunnlagsrente er 2,31 %. Beregningsrente for premie var 2,0 % i 2021.

Solvenskapitaldekningen pr. 31.12.2021 er 162 % med overgangsregel og 162 % uten overgangsregel.

Solvensmargindekningen pr. 31.12.2021 er på 326 %.

Kommentar:
Pensjonskassen fører bokførte inntekter i årsregnskapet fra investeringer i fond etter nettometoden, dvs. etter fradrag for forvaltningskostnadene. En juridisk vurdering og avklaring av regelverket er til behandling i Finansdepartementet. Pensjonskassens pristariff for kapitalforvaltning inkluderer ikke forvaltningskostnader i investerte fondsandeler.

Oslo, 28. mars 2022
For Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS
Et selskap i Gabler-konsernet

Hans Gunnar Vøien
Aktuar

Henrik Paulov Hammer
Aktuar

BDO AS
Storgata 18
1776 Halden

Uavhengig revisors beretning

Til styret i Halden Kommunale Pensjonskasse

Konklusjon

Vi har revidert Halden Kommunale Pensjonskasse sitt årsregnskap.

Årsregnskapet består av:	Etter vår mening:
• Selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og • Konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.	• Oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav • Gir selskapsregnskapet et rettvisende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak, og • Gir konsernregnskapet et rettvisende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2021 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Annen informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for annen informasjon. Annen informasjon består av årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke annen informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese annen informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom annen informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i annen informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom annen informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Penneo Dokumentnøkkel: 18GH7-YIGTA-XGN44-G1CWM-YHUJL-K7WE3

Konklusjon om årsberetningen

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelse om samfunnsansvar.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

BDO AS

Jørn Løken
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo Dokumentnøkkel: 18GH7-YIGTA-XGN44-G1CWM-YHUJL-K7WE3

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er deltaker i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar, og er en del av det internasjonale nettverket BDO, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land. Foretaksregisteret: NO 993 606 650 MVA.

FOTO: CONTENTVIDEO

DESIGN: SUVEREN KOMMUNIKASJON AS

Kongens Brygge 3
Postboks 150, 1751 Halden
www.hkpensjon.no

HALDEN KOMMUNALE
PENSJONSKASSE